

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ว่าที่ร้อยเอก ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Deployment of Sufficiency Economy Philosophy in Daily Life of
the Government Public Relations Department Personal**

Acting Capt. Kwanchai Hirun-Udomkiat

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration

School of Management Science

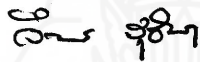
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
ชื่อและนามสกุล ว่าที่ร้อยเอก ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จักรภรณ์ สุธัมมสภา

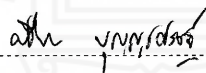
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2557

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์จักรภรณ์ สุธัมมสภา)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ เข็มทอง)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ผู้ศึกษา ว่าที่ร้อยเอก ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ รหัสนักศึกษ 2553001658 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์จักรภรณ์ สุทธิมรสภา **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ (2) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ (3) เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ส่วนกลาง จำนวน 528 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดตัวอย่าง 228 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า (1) ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก (2) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรมของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับมาก (3) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ยกเว้นปัจจัยด้านเพศที่ไม่มีความแตกต่าง (4) ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ การประยุกต์ ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

Independent Study title: Deployment of Sufficiency Economy Philosophy in Daily Life of the Government Public Relations Department Personal.

Author: Acting Capt. Kwanchai Hirun-Udomkiat; **ID:** 2553001658;

Degree: Master of Business Administration;

Independent Study advisor: Cheraporn Sudhamasapa, Associate Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purposes of this study were: 1) to study the level of knowledge about the philosophy of sufficiency economy in daily life of the officers in The Government Public Relations Department; 2) to study the deployment of the philosophy of sufficiency economy in daily life of officers in The Government Public Relations Department; 3) to compare the deployment of the philosophy of sufficiency economy of the officers in The Government Public Relations Department by personal factors; 4) to study the relationship between knowledge and deployment of the philosophy of sufficiency economy of the officers in The Government Public Relations Department.

Population in this study was 528 officers in central administration of The Government Public Relations Department. Sample size calculated by the Yamane formula was 228. Stratified random sampling and collects the data using the questionnaires. The descriptive statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, inferential statistics were t-test, One-way ANOVA and Pearson's Correlation Analysis.

The study found that 1) knowledge of sufficient economy philosophy in daily life of officers in The Government Public Relations Department was at a high level. 2) deployment of the philosophy of sufficiency economy in daily life of officers in The Government Public Relations Department was at a high level. 3) deployment of the philosophy of sufficiency economy in daily life of officers in The Government Public Relations Department as classified by personal factors were statistical significant differences at 0.05. 4) total of knowledge and deployment of the philosophy of sufficiency economy of the officers in The Government Public Relations Department have relationship significant level at 0.01.

Keywords: Deployment, Sufficient Economy Philosophy, The Government Public Relations Department

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ จีราภรณ์ สุธรรมสภา อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์ ประธานกรรมการสอบ ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา และติดตามการศึกษาค้นคว้าอิสระ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่สาขาวิชาวิทยาการจัดการ เพื่อนักศึกษาหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต รุ่น 12 ทุกคน ที่ได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำ คำปรึกษาในเรื่องการเรียน และเอกสารต่าง ๆ ด้วยดีมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวหิรัญอุดมเกียรติทุกท่าน ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนแก่ผู้วิจัย ทำให้สามารถเพียรพยายามจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบ ความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ

ตุลาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	7
กรมประชาสัมพันธ์.....	8
ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	8
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	9
ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	11
อัตลักษณ์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	13
การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการประยุกต์ใช้.....	19
ภาระหนี้สิน.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	24

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวแปรต้น.....	40
1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	40
1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
1.3 การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแปรตาม ระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ของบุคลากรในกรมประชาสัมพันธ์.....	48
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง (Test Differences Hypothesis) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันกับปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน.....	52
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	93
ก ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	94
ข แบบสอบถาม.....	96
ประวัติผู้ศึกษา.....	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน.....	33
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ตารางที่ 4.2 ข้อมูลพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์.....	44
ตารางที่ 4.3 ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	46
ตารางที่ 4.4 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน.....	48
ตารางที่ 4.5 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ.....	49
ตารางที่ 4.6 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล.....	49
ตารางที่ 4.7 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี.....	50
ตารางที่ 4.8 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้.....	51
ตารางที่ 4.9 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม.....	51
ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวันจำแนกตามเพศ.....	53
ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ.....	54
ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวันด้านความพอประมาณ แบบพหุคูณ ด้วยวิธี LSD.....	55
ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม โดยการทดสอบแบบพหุคูณ ด้วยวิธี LSD.....	59
ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	61
ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการทดสอบแบบพหุคูณด้วยวิธี LSD.....	62
ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุราชการ/อายุการทำงาน.....	64
ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	75
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจ พอเพียงในชีวิตประจำวัน กับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	67
ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยการทดสอบแบบพหุคูณ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยวิธี LSD.....	69
ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามจำนวนหนี้สิน.....	72
ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยการทดสอบแบบพหุคูณ จำแนกตามจำนวนหนี้สิน โดย วิธี LSD.....	74
ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามความคาดหมายชำระหนี้สินหมดสิ้น.....	76
ตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ เพื่อพยากรณ์ระดับความรู้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในชีวิตประจำวัน.....	77

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	10
ภาพที่ 2.2 หลักการที่สำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในชุมชน 8 ประการ.....	16

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่พสกนิกรชาวไทยตั้งแต่ พ.ศ.2517 ทรงชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติอย่างพอมีพอกิน และสงบสุข โดยยึดหลักการพึ่งพาตนเอง ด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี โดยมีความหมายอย่างเป็นทางการที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา-เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เรียบเรียงทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เพื่อทรงพิจารณาตรวจแก้แล้ว เมื่อปี พ.ศ.2542 ความว่า

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปใน "ทางสายกลาง" โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ "ความพอเพียง" หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (สมพร เทพสิทธา 2549: 7)

รวมทั้งพระบรมราโชวาทที่ทรงพระราชทานผ่านมูลนิธิชัยพัฒนาว่า “เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานของความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับ บ้านเรือนตัวอาคาร ไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป ” (สมพร เทพสิทธา 2549)

ปัจจุบันรัฐบาลได้น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดเป็นนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งหวังให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเกิดผลในทุกๆภาคส่วนของสังคม

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชน ตลอดจนเป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนด้วยกัน โดยวิธีการให้ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเสนอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อโน้มน้าวชักจูงประชาชนให้เกิดความร่วมมือแก่รัฐบาล และหน่วยราชการต่างๆ ตามแนวทางที่ถูกที่ควรในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างแท้จริง จะช่วยสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันให้แก่ข้าราชการและบุคลากรของหน่วยงานในการต่อสู้ ป้องกัน แก้ไขและบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศที่รุนแรง ผันผวน รวมถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับประชาชนและสังคม น้อมนำไปสู่การประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวถึง "เศรษฐกิจพอเพียง" ผู้ที่สนใจแต่ละคนย่อมมีความนึกคิด มีการตีความที่แตกต่างกันตามความเข้าใจและประสบการณ์ของตน ซึ่งความสนใจนี้เป็นสิ่งที่ดียิ่ง อย่งไรก็ตามการประยุกต์ใช้ให้เป็นทิศทางเดียวกันจำเป็นต้องมีความเข้าใจพื้นฐานร่วมกันประยุกต์ใช้ให้เป็นทิศทางเดียวกัน จำเป็นต้องมีความเข้าใจพื้นฐานร่วมกันด้วย (ณัฐพงษ์ ทองภักดี 2550: 3) จึงน่าสนใจว่าข้าราชการและบุคลากรเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการนำนโยบายของรัฐบาล มาปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมนั้น มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากน้อยเพียงใด และได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่อย่างไร

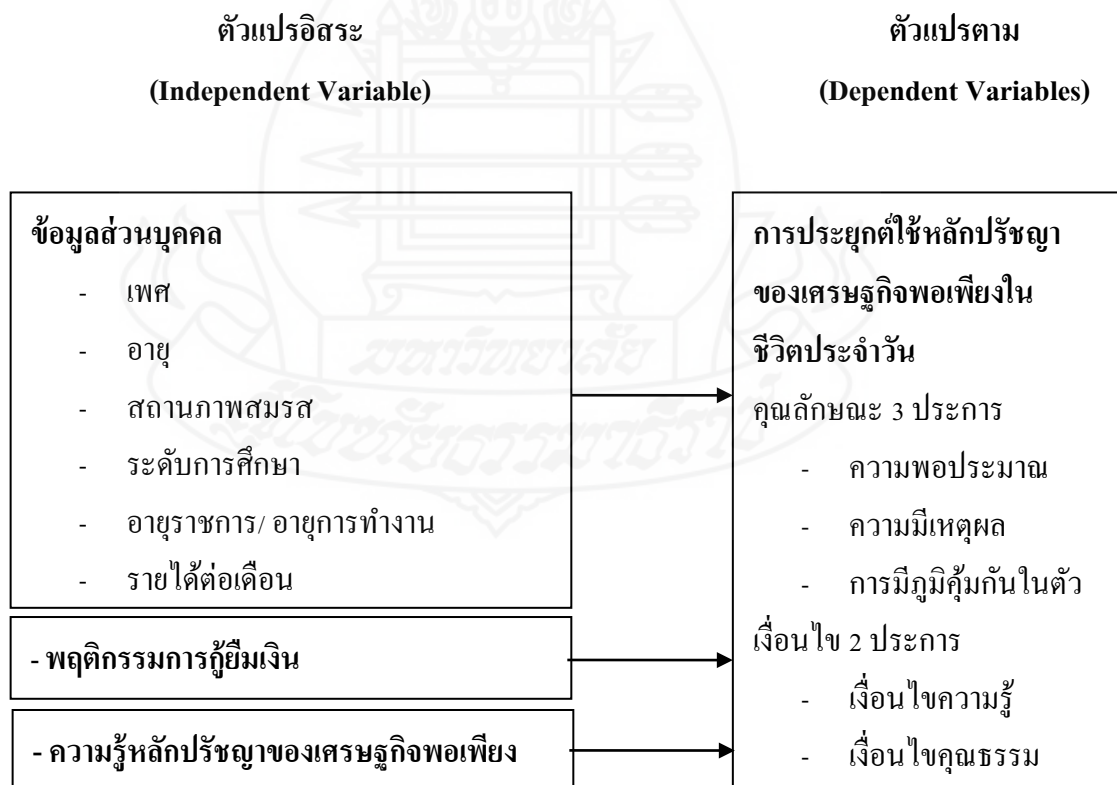
ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวคิดในการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นกรณีศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ แนะนำประชาชน เกิดผลในทุกๆภาคส่วนของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
- 2.2 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
- 2.3 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน

4.2 ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย คือ เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยมีประชากรจำนวน 528 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 228 คน

5.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2557

5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย ศึกษาระดับความรู้ การประยุกต์ใช้ เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

5.4 ขอบเขตด้านตัวแปรศึกษา

5.4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) รายได้ต่อเดือน
- 2) พฤติกรรมการกั้มเงิน
- 3) ความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

6. นวัตกรรมเฉพาะ

6.1 หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้เกิดสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

6.1.1 ความพอประมาณ หมายถึง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มีความพอดีในชีวิตที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

6.1.2 ความมีเหตุผล หมายถึง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มีการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

6.1.3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มีการเตรียมตัวให้พร้อมในการรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

6.1.4 เงื่อนไขความรู้ หมายถึง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

6.1.5 เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่

6.2 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ สามารถนำหลัก ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน โดยปรับให้เข้ากับบริบทแวดล้อมที่เป็นอยู่ของตนอย่างเหมาะสมได้

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

7.2 เพื่อนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

7.3 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารของกรมประชาสัมพันธ์ นำผลการศึกษาไปปรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารและพัฒนาการปฏิบัติราชการ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์” ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่สำคัญ โดยแบ่งประเด็นที่น่าสนใจออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. กรมประชาสัมพันธ์
2. ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. อุดมการณ์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการประยุกต์ใช้
8. ภาระหนี้สิน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีความสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทางด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (นภาพรธณ วงศ์มณี 2553: 8)

1. กรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐบาล สังกัดสำนัก-นายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐบาล กับประชาชน ตลอดจนระหว่างประชาชนด้วยกัน โดยวิธีการให้ข่าวสาร ความรู้ ข้อเท็จจริง และรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อเสนอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ กรมประชาสัมพันธ์ยังทำหน้าที่ โน้มน้าว ชักจูงประชาชน เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือแก่รัฐบาล และหน่วยราชการต่างๆ ตามแนวทางที่ถูกที่ควรในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นอกจากสำนักงานใหญ่ ในกรุงเทพมหานครแล้ว กรมประชาสัมพันธ์ ยังมีสำนักประชาสัมพันธ์เขตอีก 8 สำนัก ได้แก่ สปข.1 ขอนแก่น, สปข.2 อุบลราชธานี, สปข.3 ลำปาง, สปข.4 พิษณุโลก, สปข.5 สุราษฎร์ธานี, สปข.6 สงขลา, สปข.7 ระยอง และ สปข.8 กาญจนบุรี เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ให้เข้าถึงประชาชนในส่วนภูมิภาค ขณะเดียวกัน กรมประชาสัมพันธ์ ยังมีสำนักงานประชาสัมพันธ์ครบทุกจังหวัดอีกด้วย (www.prd.go.th/main.php?filename=about_us)

2. ความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานหลัก ในการวางแผนของประเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของแนวความคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประธานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในขณะนั้นคือ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต จึงได้เริ่มเชิญชวนผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ มาร่วมกันพิจารณากลั่นกรองพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงในโอกาสต่างๆ และใช้เวลาประมาณ 6 เดือน สรุปออกมาเป็นนิยามความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และได้อันเชิญมาเป็นปรัชญา นำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นำไปเป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ตามที่ขอพระกรุณาฯ ไว้เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 ต่อมาในปี 2546 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มี ดร.จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา เป็นประธาน โดยยึดหลักคำนิยามนี้ในการขับเคลื่อน

หลักคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระองค์ท่านพระราชทานเป็นครั้งแรก เมื่อปี 2540 นั้น แท้จริงแล้วได้มีพระราชกระแสรับสั่งและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเรื่อง ความ

พอเพียง พออยู่ พอกิน การพึ่งตนเอง การพัฒนาอย่างเป็นขั้นบันได การเสียดสแบ่งปันส่วนต่างๆ มาก่อนหน้านี้ตั้งแต่ปี 2517 ทรงมีพระราชดำรัสว่า “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอดี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน” และทรงมีพระราชดำรัสมาอย่างต่อเนื่องอีกหลายครั้ง กระทั่งในปี 2544 มีพระราชดำรัสว่า “มีความคิดอันนี้ ไม่ใช่เรื่องเศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็ออยู่เป็นสุข” จึงอาจกล่าวได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นเรื่องเกี่ยวกับความคิดพอเพียง เพราะฉะนั้นการขับเคลื่อนจึงเน้นที่การทำให้เกิดการปฏิบัติทั้งกาย วาจา ใจ ที่อยู่บนหลักความพอเพียง (รณชัย ทิพย์อุทัย 2554: 11-12)

3. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระราชทานพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับความพอเพียง ความพอมีพอใช้ เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2517 ดังนี้ “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นอันพอควรและปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้น โดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด” (<http://www.sa.ku.ac.th/king-spku/2517-1.htm>)

จากพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระองค์นับตั้งแต่ปี 2517 เป็นต้นมา จะพบว่าพระองค์ได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเอง ความพอมี พอกิน พอใช้ การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวและทรงเตือนสติประชาชนไทยไม่ให้ประมาท ตระหนักถึงการพัฒนาตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องตามหลักวิชา ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นที่รู้จักกันภายใต้ชื่อว่าเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2548 : 26-27)

ดร. จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา (2553: 17) ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ได้อธิบายถึงการพัฒนาคตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้ว่า เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำต่างๆ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดี ที่ไม่มากและไม่น้อย

จนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ **ความมีเหตุผล** หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ **การมีภูมิคุ้มกันที่ดี** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรอบตัว ปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรม เป็นเงื่อนไขพื้นฐาน กล่าวคือ **เงื่อนไขความรู้** หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน ส่วน **เงื่อนไขคุณธรรม** คือ การยึดถือคุณธรรมต่างๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ฯลฯ ตลอดเวลาที่ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ภาพที่ 2.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: ญัตถุพงษ์ ทองภักดี (2550)

4. ความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2546) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน มีความเป็นอยู่อย่างประมาทตน ตามฐานะ ตามอัตภาพและที่สำคัญต้องไม่หลงไหลไปตาม กระแสวัตถุนิยม มีอิสรภาพ มีเสรีภาพ ไม่ผูกอยู่กับสิ่งใด โดยยึดหลักเส้นทางสายกลางในการดำเนินชีวิต

บุญเสริม บุญเจริญผล (2543: 3) ได้ให้ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเป็นวิธีการดำเนินการเลี้ยงชีวิตแบบรู้จักพอ ด้วยการพยายามผลิตสินค้าขึ้นมาเอง ให้พอเพียงสำหรับคนในครอบครัวกินและใช้ หากผลิตได้เหลือกินเหลือใช้จึงขาย หากผลิตได้ไม่พอก็ต้องซื้อบ้าง มิได้มุ่งผลิตเพื่อขายเพียงอย่างเดียว โดยไม่นำมาบริโภคร่วม นอกจากนั้นการผลิตและการบริโภคต้องอยู่ในหลักของความพอดี รู้จักพอในการผลิตและการบริโภค ลักษณะการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงมีหลัก 4 ประการ คือ

1. ต้องพึ่งตัวเองให้มากที่สุด
2. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลคุ้มค่าที่สุด
3. ไม่ผลิตและบริโภคเกินกำลัง แสวงหาความพอเหมาะพอดีได้คุณภาพ
4. ต่างมีส่วนร่วมช่วยเหลือกันและกัน ไม่ต่างคนต่างอยู่โดยไม่เหลียวแล

ประเวศ วะสี (2542: 4-6) ให้ความเห็นว่า เศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้แปลว่า ไม่เกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ผลิต ไม่ส่งออก ไม่ทำเศรษฐกิจมหภาค แต่หมายถึง การที่มนุษย์เรามีความพอเพียงในอย่างน้อย 7 ประการด้วยกัน

1. พอเพียงสำหรับทุกคน
2. จิตใจพอเพียง
3. สิ่งแวดล้อมพอเพียง
4. ชุมชนเข้มแข็งพอเพียง
5. ปัญญาพอเพียง
6. อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมพอเพียง
7. มีความมั่นคงพอเพียง ไม่ใช่ขูดขาก เดียวจนเดียวรวย

ซึ่งเมื่อทุกอย่างเกิดความพอเพียง ก็จะเกิดความสมดุล คือความปกติและยั่งยืน ซึ่งอาจจะเรียกในชื่ออื่นๆ ได้เช่น เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุล หรือ เศรษฐกิจบูรณาการ เป็นต้น

จากแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีแนวทางที่มุ่งให้คนไทย ดำรงตนโดยยึดหลักของความสมณะ ฟังพอใจกับสิ่งที่เป็นอยู่ ไม่อคติกับบุคคลที่มีสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีกว่า ซึ่งแนวทางพระราชดำริสล้วนแต่เป็นแนวทางที่เหมาะสมกับการนำมา ประยุกต์ใช้กับสังคมไทย โดยเฉพาะสังคมชนบทอัน ได้แก่

การจะเป็นเสือนั้นมันไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เราพออยู่พอกิน และมีเศรษฐกิจการเป็นอยู่ แบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินหมายความว่า อุ้มชูตัวเองให้ได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง อันนี้เคยบอก ว่า ความพอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัวเอง จะต้องทอผ้า ใส่ให้ตัวเอง สำหรับครอบครัว อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความ พอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ที่ไม่ห่างไกล ลักเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้นักเศรษฐกิจต่างๆก็มาบอกว่าล้าสมัยจริง อาจจะล้าสมัย เพราะคนอื่นเขาจะต้องมีเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่าเป็นเศรษฐกิจการค้า ไม่ใช่เศรษฐกิจ การพอเพียง รู้สึกไม่หรรษาแต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าการผลิตที่พอเพียงทำได้ (กรมการปกครอง 2541: 4-5)

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริสขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นั้น ครอบคลุมเนื้อหาสาระของการดำเนินชีวิตในวงกว้าง ทั้งในส่วนของเศรษฐกิจพึ่งตนเอง และเศรษฐกิจชุมชน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีพระราชดำริสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงแก่ผู้เข้า เฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาตั้งแต่พุทธศักราช 2517 ดังนี้

คนอื่นจะว่าอย่างไรก็ช่างเขาจะว่าเมืองไทยว่าล้าสมัย ว่าเมืองไทยเชย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่ ทันสมัย แต่เราอยู่อย่างพอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบช่วยกันรักษาส่วนรวมให้อยู่ดีกินดีพอสมควร ขออย่าพอควรพออยู่พอกินมีความสงบ ไม่ให้ คนอื่นมาแย่งคุณสมบัตินี้จากเราไปได้... คนเราถ้าพอในความต้องการมันก็มีโลกน้อย เมื่อมีความ โลกน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้ามีความคิดอันนี้มีความคิดว่าอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ซื่อตรง ไม่โลภมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข

สมพร เทพสิทธา (2549: 23-25)

ปรียานุช พิบูลสรารุช (2549: 15) ได้สรุปปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ดังนี้

1. แนวคิดหลัก เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์

2. เป้าหมาย มุ่งให้เกิดความสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งทางวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี
3. หลักการความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน
4. เงื่อนไขพื้นฐาน (ความรู้คู่คุณธรรม)
 - 4.1 จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน
 - 4.2 การเสริมสร้างจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญาและความรอบรู้

5. อัตลักษณ์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. วชิรเมธี (2550) กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันยังมีบุคคลจำนวนมากมีความสับสนเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งท่าน ได้อธิบายว่ามีเอกลักษณ์บางประการที่จะทำให้เข้าใจเศรษฐกิจพอเพียงได้มากขึ้น
 1. เน้นทางสายกลาง (ไม่ปิดประเทศ หรือเปิดเสรีเกินไป)
 2. เน้นความรู้จักพอประมาณ (รู้จักศักยภาพที่แท้จริงของตน/ชุมชน/องค์กร/ประเทศ)
 3. เน้นความมีเหตุผล (เน้นความจำเป็น ไม่ใช่ความอยาก)
 4. เน้นภูมิคุ้มกัน (รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์และสามารถรับมือความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี)
 5. เน้นการพึ่งตนเอง(ไม่เน้นการนำเข้าไปเสียทุกอย่าง/วิชาการ-เทคโนโลยีสินค้าเงินตรา)
 6. เน้นประโยชน์สุขของตนเองและของประชาชนร่วมกัน (พระปฐมบรมราชโองการ)
 7. ไม่ปฏิเสธเงินแต่ใช้เงินทำงานไม่ใช่เป็นนาย (ไม่ปฏิเสธเมกะ โปรเจก)
 8. คำนึงถึงหลักความสมดุลระหว่างความมั่นคงทางวัตถุ (Material Wealth) คู่กับความมั่นคงทางจิตใจ (Spiritual Wealth)
 9. สนใจความ “อยู่เย็นเป็นสุข” มากกว่า “มั่งมีศรีสุข”
 10. เป็นระบบเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญกับ “จริยธรรม” ทุกขั้นตอน
 11. เป็นระบบเศรษฐกิจที่มองมนุษย์ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ไม่ใช่แค่ทรัพยากรมนุษย์

6. การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สังคมไทยจะยั่งยืน ได้ด้วยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้อง และนำไปปฏิบัติได้อย่างแพร่หลายและกว้างขวาง นอกจากนี้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงยังก่อให้เกิดการพัฒนาสังคมในหลากหลายมิติแบบบูรณาการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาตนเอง ความมีจริยธรรม โลกาภิวัตน์และการบริหารประเทศ ซึ่งล้วนเกี่ยวกับการตัดสินใจในทุกระดับ ในทุกภาคทุกส่วน ชุมชน ประชาชน ธุรกิจเอกชน ภาควิชาการและการเมือง ให้ถูกทิศทางอันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในระยะยาวต่อไป

วิรัช นิภาวรรณ (2550: 21-60) ได้ศึกษาหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน จากพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้ประมวลและสรุปสาระสำคัญเป็นหลักการสำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนจำนวน 8 ประการดังนี้

1. ความพอเพียง หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชนเน้นการผลิตและบริโภค โดยยึดถือทางสายกลาง ความพอประมาณและความพอดีในเวลาเดียวกัน และก้าวให้ทันในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่ง หมายรวมถึงความพอเพียงในด้านต่างๆ กล่าวคือ

- 1.1 ด้านจิตใจ คือ รู้จักพอประมาณ ไม่โลภ ไม่เบียดเบียน ยึดมั่นในทางสายกลาง
- 1.2 ด้านสังคม คือ การมุ่งให้เกิดความสุขประชาชน มีเมตตาเอื้ออาทรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามัคคี ร่วมมือ เพื่อให้ทุกคนอยู่ร่วมกัน โดยปราศจากการเบียดเบียนและเอารัดเอาเปรียบ
- 1.3 ด้านวัฒนธรรม คือ การสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัด อุดม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ตกเป็นทาสของอบายมุขและบริโภคนิยม
- 1.4 ด้านเศรษฐกิจสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบสัมมาอาชีพพึ่งตนเองได้ พ้นจากความยากจน มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นและพ้นจากการเป็นหนี้สิน
- 1.5 ด้านเทคโนโลยี หมายถึง การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพของตนเอง และชุมชน

1.6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การไม่เบียดเบียนธรรมชาติมากเกินไป การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างพอดีคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมกับอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชน ตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ ตลอดจนอาศัยทั้ง

ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ในการตัดสินใจปฏิบัติและประเมินผลด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
อดทน ความเพียรและสติปัญญา

3. การมีภูมิคุ้มกัน หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชน มีการเตรียมความพร้อม รู้เท่าทัน
ต่อผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว มีความเข้มแข็งมั่นคง และ
ยั่งยืน

4. การพึ่งตนเอง หมายถึง ประชาชนและชุมชนสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของชุมชน
ที่อยู่ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นหรือชุมชนอื่นจนเกินจำเป็น โดยเน้นความสามารถของประชาชน
และชุมชน ในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อเลี้ยงประชาชนหรือชุมชนนั้นๆ ได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัย
ต่างๆ ที่ประชาชนหรือชุมชนไม่ได้เป็นเจ้าของ กล่าวคือ

4.1 ด้านจิตใจ คือ การทำตนให้เป็นที่พึ่งตนเอง มีจิตสำนึกที่ดี มีจิตเอื้ออาทร
ประนีประนอม เห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

4.2 ด้านสังคม พิจารณาถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของแต่ละชุมชน เชื่อมโยงเป็น
เครือข่ายชุมชนที่แข็งแรงและเป็นอิสระ

4.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
ของประชาชนในชุมชนอย่างฉลาด และหาทางเพิ่มมูลค่าโดยยึดหลักการของความยั่งยืน

4.4 ด้านเทคโนโลยี จะพิจารณาถึงการเลือกใช้เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับพื้นฐานของ
ภูมิปัญญาชาวบ้าน ความต้องการและสภาพแวดล้อมของชุมชน รวมทั้งควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิ
ปัญญาของชุมชนเอง

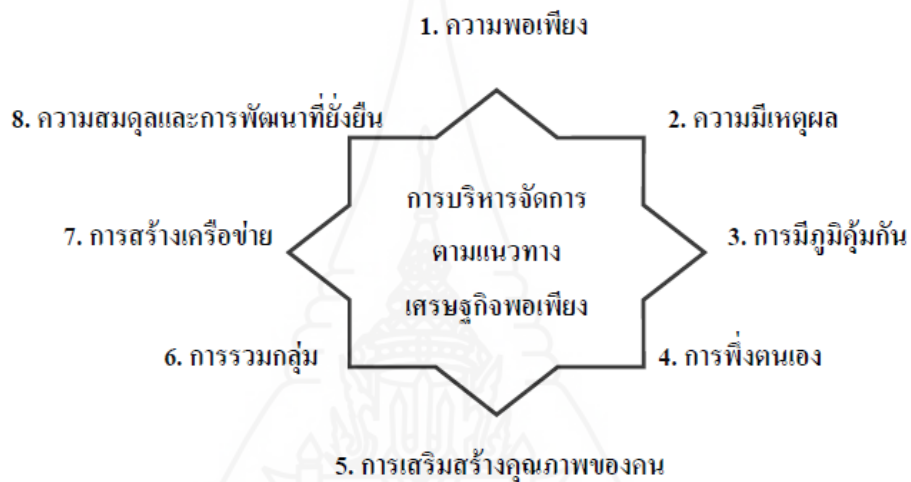
4.5 ด้านเศรษฐกิจ คือ การสนับสนุนระบบเศรษฐกิจของชุมชน โดยยึดถือหลักการตน
เป็นที่พึ่งแห่งตน มุ่งเน้นการผลิตที่เพียงพอกับความต้องการบริโภคหากเหลือจึงจะจำหน่าย ทั้งนี้ต้องมี
การประหยัดลดค่าใช้จ่ายยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้ และสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคในชุมชนของตนเอง

5. การเสริมสร้างคุณภาพคน หมายถึง การเสริมสร้างจิตใจของประชาชนและชุมชน
ในระดับชาติ เช่น การมีคุณธรรม การละความชั่วและทำความดี การไม่เบียดเบียน มีความรับผิดชอบ ความ
ซื่อสัตย์สุจริต ความเพียร ความอดทน ความรอบคอบเป็นต้น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จของชุมชนที่ได้กำหนดไว้

6. การรวมกลุ่ม หมายถึง การที่ประชาชนและชุมชน ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่ม
เพื่อให้มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ที่มีเสถียรภาพและนำมาซึ่งการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

7. การสร้างเครือข่าย หมายถึง ประชาชนและชุมชนร่วมมือกัน สร้างเครือข่ายที่เชื่อมโยง
กันอย่างเป็นระบบและร่วมมือกัน เพื่อประโยชน์ต่อชุมชน โดยอาศัยหลักการเชื่อมโยง ที่ไม่เบียดเบียน
แบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

8. ความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การสนับสนุนให้ประชาชนและชุมชนยึดถือการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม มีสมดุลระหว่างกระแสการแข่งขันจากโลกาภิวัตน์และกระแสท้องถิ่นนิยม มีความหลากหลายในโครงสร้างการผลิต มีการใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของท้องถิ่นที่ดั้งเดิม ซึ่งหลักการที่สำคัญของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน 8 ประการ สามารถสรุปได้ ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 หลักการที่สำคัญ ของการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน 8 ประการ

ที่มา: วิรัช นิภาวรรณ 2550: 55

6.1 การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่รัฐ

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันนั้น สามารถดำเนินการได้ทั้งระดับบุคคล ระดับองค์กร ระดับชุมชน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ การศึกษา การน้อมนำแนวพระราชดำริปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ รวมทั้งถ้าหากผู้นำในชุมชนมีความเข้มแข็ง เจ้าหน้าที่รัฐให้การส่งเสริม สนับสนุนประชาชนอย่างจริงจัง จะทำให้ดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย

ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตของตน ด้วยความตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนในการเป็นผู้ให้บริการ

แก่สังคม มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต มีสติยั้งคิด ใช้ปัญญาพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ราชการบนพื้นฐานของความพอเพียง มีเหตุมีผล มีความพอประมาณ กับศักยภาพและสถานภาพของแต่ละบุคคลในแต่ละสถานการณ์และหมั่นเสริมสร้างความรู้ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อจะได้มีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีแล้ว การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในนโยบาย แผนงานหรือโครงการต่างๆ ก็จะทำให้การพัฒนาประเทศมีความสมดุล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นพร้อมๆ กับการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนหรือชุมชน น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ในที่สุดตามหลักการพัฒนาว่า “ช่วยเหลือประชาชน/ชุมชน เพื่อให้เขาช่วยตัวเองได้” (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง 2550: 25-27)

วิรัช นิภาวรรณ (2550: 212-213) ได้ระบุถึงการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่รัฐ 7 ประการ คือ

1. ให้บริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละอดทน ประหยัด อดออม และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่หน่วยงานราชการอื่นๆ
2. มีจิตสำนึกที่ดีต่อการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและต่อประชาชนโดยรวม
3. วางตัวให้เหมาะสม ไม่ใช้ชีวิตให้หรูหราโอ้อ่าเกินฐานะ รู้จักประหยัด เป็นแบบอย่างที่ดีต่อประชาชนและต่อหน่วยงานอื่น
4. ไม่ใช้ตำแหน่งของตนเองไปแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่น ไม่ก้าวก่ายแทรกแซงการปฏิบัติราชการของผู้อื่น และไม่ยอมให้บุคคลในครอบครัวและผู้ใกล้ชิดก้าวก่ายการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนเอง
5. พบปะ เยี่ยมเยือน และช่วยเหลือประชาชนอย่างสม่ำเสมอ รับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน เพื่อหาทางช่วยเหลือเร่งด่วน และอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ
6. ไม่บิดเบือนข้อมูล และข่าวสารของทางราชการ เพื่อให้ผู้อื่นหรือประชาชนเกิดความเข้าใจผิด โดยมุ่งหวังผลประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น
7. แสดงความรับผิดชอบ หากมีข้อผิดพลาดขึ้นจากการทำงาน เช่น ลาออกจากตำแหน่ง เป็นต้น

คู่มือชีวิตพอเพียงตามแนวพระราชดำริ: วิถีพอเพียง (สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กรุงเทพมหานคร 2549) ได้แนะนำแนวทางการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประพฤติปฏิบัติเป็นแผน สำหรับปฏิบัติในแต่ละวัน แต่ละเดือน แต่ละปี และวิธีการทำต่อเนื่อง ไปจนกลายเป็นนิสัยประจำตัว ดังนี้

1. เจ็ดวิธีมีเงินออม

- 1.1 กำหนดเป้าหมายการเก็บออม (ออมแต่ละเดือน แต่ละปี จะมีเงินเก็บออมเท่าไร)
- 1.2 กำหนดเป้าหมายการใช้จ่าย (แต่ละวัน แต่ละเดือนจะมีเงินเท่าไรเมื่อต้องใช้เงินก้อนใหญ่)
- 1.3 ประหยัดรายจ่าย (จ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับเป้าหมายการใช้จ่ายเพื่อให้มีเงินเหลือมากขึ้น)
- 1.4 จ่ายค้ำค่า (จ่ายเท่าเดิมแต่ได้ประโยชน์มากขึ้น)
- 1.5 ใช้เท่าที่จำเป็น (น้ำประปา ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ)
- 1.6 พึงระวังค่าใช้จ่ายที่มักจะไม่ถึง (ค่าธรรมเนียมรายเดือน รายปี ค่าภาษี ค่าดอกเบี้ย

บัตรเครดิต ค่าปรับจ่ายหนี้ช้า)

- 1.7 ไม่ก่อหนี้โดยไม่จำเป็นและเกินกำลัง(หนี้มีได้แต่ต้องไม่เกินกำลังและต้องชำระ

คืนให้หมดโดยเร็ว)

2. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย หลักง่ายๆในการออม ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้ ช่วยลดรายจ่าย สบายกระเป๋า

- 2.1 การลงทุนทำมาค้าขาย
- 2.2 หาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ โดยอาจไม่ต้องลงทุนทั้งทุนทั้งแรง
- 2.3 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเป้าหมายในการเพิ่ม
- 2.4 จุดทุกครั้งที่ย้าย หลักง่ายๆในการบริหารเงิน

3. บ้านเรือนน่าอยู่ หมายถึง บ้านและครอบครัวที่มีความพอเพียงและความพอดี

4. เกษตรยั่งยืนหรือเกษตรประณีต คือ การทำเกษตรที่มีกิจกรรมเกื้อกูลกันในพื้นที่อันจำกัด เพื่อให้เพียงพอต่อการยังชีพและมีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี มีวิธีการดังนี้

- 4.1 แบ่งปันพื้นที่เป็นสัดส่วน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย แหล่งน้ำ พื้นที่เพาะปลูก พื้นที่เลี้ยงสัตว์
- 4.2 เน้นกิจกรรมที่เกื้อกูลกันของพืชและสัตว์ ให้เกิดระบบนิเวศน์ที่สมดุล รวมไปถึง

ถึงแผนการปรับปรุงดิน แผนการตลาด แผนเวลา

7. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้และการประยุกต์ใช้

แนวทางการพัฒนาคนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการฝึกให้คิดพูดทำอย่างพอดี พอเหมาะ พอควร บนหลักเหตุผล ไม่ประมาท โดยใช้สติและปัญญาในทางที่ถูกต้อง เพื่อเพิ่มทางเลือกและพัฒนาศักยภาพของแต่ละคน ให้สามารถอุ้มชูตัวเองและครอบครัวได้ โดยไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุข รู้รักสามัคคี อยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุลและยั่งยืน และมีค่านิยมที่ดีงาม ร่วมรักษาค่านิยมของความเป็นไทย การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต้องมีกระบวนการหล่อหลอมให้ทุกคนมีความเชื่อมั่น และสามารถนำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2550: 2) ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจนำไปสู่การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

พรทิพย์ สุขวัฒนาพร(อ้างถึงใน นภาพรรณ วงศ์มณี, 2554, 28) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง ความจริง กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มนุษย์ได้รวบรวมและสะสมไว้จากประสบการณ์ต่างๆ แหล่งที่มาของความรู้อาจแบ่งได้เป็น 5 แหล่ง ดังนี้

1. ความรู้ที่พระผู้เป็นเจ้าเป็นผู้ให้ เป็นความรู้อมตะ เป็นที่เชื่อกันว่าความรู้ประเภทนี้ทำให้คนเป็นนักปราชญ์ได้ ได้แก่ ความรู้ที่ได้จากคำสอนของศาสนาต่างๆ ที่ยอมรับว่าเป็นความจริง เพราะความเชื่อใครจะคัดแปลงแก้ไขไม่ได้
2. ความรู้ที่ได้มาจากความเชี่ยวชาญ เช่น หนังสือพจนานุกรมการวิจัย เป็นต้น
3. ความรู้ที่เกิดจากความหยั่งรู้ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันและรู้สึกรู้สึด้วยตนเอง ทั้งที่ไม่รู้ว่าจะมาได้อย่างไร รู้แต่ว่าได้ค้นพบสิ่งที่ต้องการค้นหาเป็นความรู้ที่ทดสอบได้ด้วยการพิจารณาเหตุผล
4. ความรู้ที่ได้จากการคิดหาเหตุผล เป็นความรู้ที่แสดงถึงความเป็นจริงอยู่ในตนเอง ปัจจัยที่ทำให้การคิดหาเหตุผลไม่ถูกต้อง คือ ความลำเอียง ความสนใจ และความชอบ
5. ความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัส ได้แก่ การเห็นและการได้ยิน การได้จับต้องและการสังเกต

Bloom (1971 อ้างถึงใน สุริดา ชิ โนคม 2545) ได้ให้ความหมายของความรู้ หมายถึง การรับรู้เบื้องต้นที่บุคคลส่วนมากจะได้รับผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้ตอบสนองถึงเร็ว แล้วจัดเป็นระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ ข้อมูล กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรให้สอดคล้องกับจิตใจ และได้แบ่งความรู้เป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ระลึกได้ หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือความสามารถในการนำข้อมูลจากการจำออกมาได้ ความรู้

ความจำหมายถึง พฤติกรรมที่เป็นหลักเบื้องต้นของพฤติกรรมด้านอื่นๆ ซึ่งนอกจากความจำแล้วยังมีการระลึกได้อีกด้วย แต่ไม่จำเป็นต้องตีความหมายในเรื่องนั้นๆ

2. ระดับที่รวบรวมสาระความสำคัญได้ หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถที่จะเขียนข้อความเหล่านั้นด้วยถ้อยคำของตนเองได้ สามารถแสดงให้เห็นด้วยภาพ ให้ความหมาย แปลความและเปรียบเทียบความเห็นอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ สามารถจับใจความเรื่องราวสำคัญเรื่องราวต่างๆได้ ทั้งเป็นรูปธรรมและนามธรรม

3. การนำไปใช้ เป็นความสามารถในการนำสาระสำคัญต่างๆ ไปใช้ในสถานการณ์จริงหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่ง เป็นการใช้องค์ความรู้ในสถานการณ์รูปธรรมซึ่งเป็นนามธรรม อาจอยู่ในรูปความคิดทั่วไป กฎเกณฑ์ เทคนิค และทฤษฎี สามารถนำเอาสิ่งที่เหมาะสมไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือไปแก้ปัญหาคือปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกการสื่อสารความหมายไปสู่หน่วยย่อย เป็นองค์ประกอบสำคัญหรือเป็นส่วนๆ เพื่อให้ได้ลำดับชั้นความคิด ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวต่างๆออกเป็นส่วนประกอบย่อยหรือเป็นการหา ความสัมพันธ์ และหลักการหรือทฤษฎีที่เป็นมูลเหตุของเรื่องราวต่างๆได้ เพื่อมุ่งที่จะให้การสื่อสารความหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

5. การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการนำหน่วยต่างๆหรือส่วนต่างๆเข้าเป็นเรื่องเดียวกัน จัดเรียงเรียงและรวบรวมเพื่อสร้างแบบแผนหรือ โครงสร้างที่ไม่เคยมีมาก่อน โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ ทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น

6. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่าของเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่งอาจจะกำหนดเกณฑ์ขึ้นเองหรือผู้อื่นกำหนด

การวัดความรู้ กิติมา (2550 อ้างถึงใน สิริรัตน์ พิชิตพร 2546) ได้กล่าวว่า การวัดความรู้มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะซึ่งแตกต่างกันออกไป เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้ที่นิยมใช้กันมากคือ แบบทดสอบ ถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปให้ผู้ถูกสอบให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียน การทำท่า ฯลฯ เพื่อให้สามารถสังเกตเห็น หรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบหรือแบบทดสอบมี 3 ลักษณะ

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการทดสอบโดยได้ตอบด้วยวาจา หรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือบางครั้งเรียกว่า “การสัมภาษณ์”

2. ข้อสอบข้อเขียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

2.1 แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบอธิบาย บรรยาย ประพันธ์ หรือวิจารณ์ เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้นั้น

2.2 แบบจำกัด คำตอบเป็นข้อสอบที่ให้ผู้ถูกสอบพิจารณาเปรียบเทียบตัดสินข้อความ หรือรายละเอียดต่างๆ ซึ่งมีอยู่ 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบตอบสนองออกมาด้วย คำพูด หรือการเขียนเครื่องหมายใดๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง

เกษรา จูทอง (2554: 16-17) กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พิจารณา จากความสามารถในการพึ่งตนเองเป็นหลัก ที่เน้นความสมดุลทั้ง 3 คุณลักษณะ คือ พอประมาณ มีเหตุมี ผล และมีภูมิคุ้มกัน มาประกอบการตัดสินใจ ในเรื่องต่างๆเป็นขั้นเป็นตอน รอบคอบ ระมัดระวัง พิจารณาถึงความพอดี พอเหมาะ พอควรและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่มี องค์ประกอบครอบคลุม ทั้ง 5 ประการ คือ

1. ด้านจิตใจ มีจิตใจเข้มแข็ง ฝึกตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประณีประนอมและ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

2. ด้านสังคม มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน อนุรักษ์สามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว และชุมชน รู้จักผนึกกำลัง มีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากรากฐานที่มั่นคงแข็งแรง

3. ด้านเศรษฐกิจ ดำรงชีวิตอยู่อย่างพอดี พอมี พอกิน สมควรตามอัตภาพ ฐานะของตน ประกอบอาชีพสุจริต(สัมมาอาชีพะ) ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนใช้ชีวิตเรียบง่าย โดยไม่เบียดเบียน ตนเองและผู้อื่น มีรายได้สมดุลกับรายจ่าย รู้จักการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างมีเหตุผลเท่าที่ จำเป็น ประหยัด รู้จักการเก็บออมเงินและแบ่งปันผู้อื่น

4. ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและภูมิ นิเวศ พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ สามารถเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

8. ภาระหนี้สิน

มีผู้นิยามความหมายเกี่ยวกับภาระหนี้สิน ไว้หลายทัศนะ ดังต่อไปนี้

กิตติ สมสนั่น (2548) ได้อธิบายว่า ภาระหนี้สิน หมายถึง ความผูกพันทางกฎหมายระหว่างบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า เจ้าหนี้ มีความชอบธรรมที่จะบังคับอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าลูกหนี้ ให้จำต้องส่งมอบทรัพย์สิน กระทำการ หรือควั่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้

นุกูล ศรีเจริญ (2548) ได้อธิบายว่า ภาระหนี้สิน หมายถึง จำนวนเงินที่ได้นำมาทำสัญญา หรือไม่ได้ทำสัญญาในการยืมเงิน และต้องใช้คืนจากแหล่งเงินกู้ต่างๆ

พิชชากร แจ่มศรี (2550) ได้อธิบายว่า ภาระหนี้สิน หมายถึง จำนวนหนี้สินที่คิดเป็นจำนวนเงิน ระยะเวลาที่เป็นหนี้ อัตราดอกเบี้ย และสาเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้

สรุปว่า ภาระหนี้สินของเจ้าหนี้ที่กรมประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความผูกพันทางกฎหมายที่เจ้าหนี้ที่กรมประชาสัมพันธ์มีต่อเจ้าหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้จะเป็นสถาบันการเงินทั้งในระบบ และนอกระบบหรือบุคคลทั่วไป โดยเจ้าหนี้ที่กรมประชาสัมพันธ์จะต้องชดใช้หนี้ที่กู้ยืมมาคืนแก่เจ้าหนี้นั้นๆ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ส่งผลให้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย เช่น มีสภาพจิตใจที่แย่ง มีค่านิยมในการบริโภคที่เกินขีดจำกัด ต้องประสบกับปัญหาผลกระทบต่อภาระหนี้สิน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอีกหลายประการที่ทำให้ต้องเข้าสู่ภาระหนี้สิน ดังนี้ (ทรงวิทย์ วงศ์พระถาง 2547)

1. สภาพปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างเงินเดือน
2. ปัญหาเกี่ยวกับค่านิยม
3. ปัญหาอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม

ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาระหนี้สินมีผลมาจากสภาพแวดล้อมหลายด้าน คือ ด้านความต้องการด้านค่านิยม ด้านพฤติกรรม ซึ่งส่งผลทำให้เกิดภาระหนี้สินของเจ้าหนี้ที่กรมประชาสัมพันธ์ และปัจจัยต่างๆที่ทำให้เกิดภาระหนี้สินอยู่ในระดับที่เหมาะสมแก่ตนเอง จะทำให้ไม่มีปัญหาการกู้ยืม แต่ถ้าภาระหนี้สินอยู่ในระดับที่ไม่มีความเหมาะสมจะทำให้ภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจะส่งผลทางตรงและทางอ้อมกับเจ้าหนี้ที่กรมประชาสัมพันธ์

จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ภาวะค่าครองชีพสูง และรายได้ของบุคลากรที่ไม่สอดคล้องกับภาวะค่าครองชีพ รวมถึงการขอความสะดวกสบาย ใ้ห้รู้เกินฐานะ ไม่รู้จักประมาณตน ใช้จ่ายโดยไม่คำนึงถึงความสามารถในการจ่ายนั้น โดยเฉพาะการจ่ายไปกับสิ่งของที่ไม่จำเป็นหรือเกินความจำเป็น

สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ทำให้บุคลากรเข้าสู่สภาวะการมีหนี้สินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และจากภาระหนี้สินดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งเหล่านี้

1. ผลกระทบด้านจิตใจ

จุฑามาศ แก้วพิจิตร (อ้างถึง ปิยาภรณ์ สุวรรณพันธ์ 2550) กล่าวว่า จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย ภาวะทางการเงิน ทักษะชีวิตที่มีต่ออบายมุขด้านต่างๆ รวมถึงระดับความเครียดและความสุข พบว่า คนงานและพนักงานไทยส่วนใหญ่รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย แต่ก็ยังประสงค์ให้ชีวิตมีความสุขอยู่ได้ปานกลาง

สรุปว่า ภาระหนี้สินได้ส่งผลกระทบต่อจิตใจของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จะเกิดความเครียด ความวิตกกังวล หงุดหงิด ว้าวุ่นใจ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการทำงาน เพราะจะไม่มีสมาธิในการทำงาน จะเห็นได้ว่าผลกระทบด้านจิตใจยังส่งผลต่อร่างกาย เมื่อจิตใจห่อเหี่ยว ร่างกายก็จะทรุดโทรมตามลงไปด้วย เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์บางคนที่มีความเครียดเรื่องภาระหนี้สินมาก จะมีอาการนอนไม่หลับ ปวดหัว และจะเป็นโรคต่างๆตามมามากที่สุด ทำให้จิตใจและร่างกายของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ไม่พร้อมที่จะปฏิบัติงาน

2. ผลกระทบด้านสังคม

กาญจนา พูลแก้ว (2544) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการก่อหนี้และความสามารถในการชำระหนี้สิน มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในด้านประสิทธิภาพผลของงาน ทำให้ลาขาดงานเพื่อหลบหนีหรือเพื่อไปหาเงินหรือประกอบอาชีพเสริมในการนำเงินมาชำระหนี้ และปัญหาด้านประสิทธิภาพของงาน ทำให้ปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงตามคำสั่ง ทำงานไม่เต็มที่ ปริมาณงานที่ได้ไม่เต็ม 100 ทำงานผิดพลาดล่าช้า

วิรุณช ปิณฑวนิช(2544) กล่าวว่า จากการสำรวจของศูนย์ปฏิรูปการศึกษา โดยความคิดเห็นของครูที่เป็นหนี้ทั่วประเทศ 100 ราย พบว่าร้อยละ 70 เห็นว่าภาระหนี้สินส่งผลกระทบต่องานสอน เนื่องจากเกิดความวิตกกังวล เครียด ขาดสมาธิในการสอน และร้อยละ 30 เห็นว่ามีผลกระทบมาก เพราะต้องออกไปทำงานหารายได้เสริม ทำให้ความเอาใจใส่ต่อการสอนน้อยลง นอกจากนี้ความวิตกกังวลและความเครียดจากปัญหาหนี้ ทำให้ครูหงุดหงิดง่าย และลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ และบางครั้งไร้เหตุผล

สรุปว่า ภาระหนี้สินของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ด้านสังคมเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน รวมทั้งต่อตนเองและครอบครัว ภาระหนี้สินของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์นั้นจะส่งผลกระทบต่อจิตใจ เพราะเมื่อหนี้สินมาก ความวิตกกังวล ความเครียดย่อมเกิดขึ้น เมื่อจิตใจ

ไม่สุขสบาย มีความทุกข์ ผลที่ตามมาคือปัญหาสุขภาพกาย ทำให้ปวดศีรษะ มึนงง อ่อนเพลีย ร่างกายไม่แข็งแรง ปัญหาเจ็บป่วยก็จะเกิดขึ้นมาอย่างไม่มีสิ้นสุด เมื่อร่างกายไม่แข็งแรงการปฏิบัติงานก็จะขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะสุขภาพกาย สุขภาพใจไม่ปกติ ส่งผลให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศต่อไปได้ในอนาคต

3. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

สามารถ เดจีวงส์(2545) กล่าวว่า ความเป็นทุกข์จากการเป็นหนี้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ หรือชำระหนี้ได้อย่างฝืดเคืองเต็มที่ และยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว เพราะเมื่อนำรายได้ที่มีอยู่มาหักผ่อนชำระหนี้รายเดือนแล้ว ไม่มีเงินเหลือพอสำหรับการดำรงชีวิต ทำให้ต้องกู้ยืมเงินมาเพื่อบริโภค เพราะรายได้ชักหน้าไม่ถึงหลังหรือที่เรียกว่าไม่ชนเดือน

สรุปว่า ภาระหนี้สินของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ เป็นผลมาจากรายได้ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ที่ได้รับในแต่ละเดือนมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับรายจ่ายและค่าครองชีพที่สูง รวมถึงแหล่งเงินกู้ต่างๆที่สร้างแรงจูงใจ เช่น อัตราดอกเบี้ยต่ำ ผ่อนคินระยะยาว กู้ได้ในวงเงินสูงโดยไม่ต้องมีผู้ค้ำประกัน เป็นต้น แต่ยังมีเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำนวนมากที่ต้องเข้าสู่ภาระหนี้สินด้วยความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การกู้ยืมเพื่อสร้างบ้าน ซื้อรถ ประกอบกิจการต่างๆ ซึ่งการกู้ยืมในลักษณะนี้ถือว่าเป็นการกู้ยืมในทางที่ถูกต้อง

9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์” ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

9.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผกาพันธ์ อินจําปา (2553) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวบุคลากร โรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวบุคลากร โรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 ครอบครัว เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามชนิดตอบด้วยตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยอายุ ทัศนคติต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัว

และปัจจัยที่ทำนายการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัว ได้แก่ อายุ ทัศนคติต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวและสัมพันธภาพในครอบครัว ตามลำดับ โดยร่วมกันทำนายความแปรปรวนของการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรเสริมสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและทัศนคติต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผู้บริหารองค์กรจัดสวัสดิการเพื่อลดภาระค่าใช้จ่าย ปลดหนี้ และส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม

ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม (2550) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และเพื่อศึกษาว่านักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ในระดับใด ผลการศึกษาพบว่า

ด้านความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงนั้น กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจว่าเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.42 รองลงมา คือ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องการเดินสายกลาง เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.33 และความพอเพียงคือไม่ฟุ้งเฟ้อหรือกระเบียดกระเสียด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.32

ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักความพอประมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องปริมาณการบริโภคของตัวเองมากที่สุด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.27 รองลงมาคือระดับรายได้ที่ได้รับ เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.04

ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักความมีเหตุผล พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องการยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับเพื่อนมากที่สุด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.09 รองลงมาคือ การวางแผนการใช้จ่ายของตัวเองในชีวิตประจำวัน เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.05

ด้านการดำเนินชีวิตโดยการสร้างภูมิคุ้มกัน พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องการสร้างครอบครัวให้อบอุ่นเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันเบื้องต้นมากที่สุด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.54 รองลงมาคือ เรื่องการหมั่นฝึกสมาธิให้มั่นคง เทียบธรรม และตั้งมั่นอยู่ในหลักศีลธรรมเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับตนเอง เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.46

ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักด้านความรู้และคุณธรรม พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในเรื่องการเพิ่มพูนความรู้ โดยการติดตามข่าวสาร ทำให้ท่านรู้เท่าทันสถานการณ์ในปัจจุบันมากที่สุด เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.46 รองลงมาคือ เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 2.42

ด้านความเข้าใจต่อหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในระดับมากนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สลิน สุวรรณวงศ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบของการได้รับความรู้และปัจจัยอื่นๆ กับระดับความรู้ของเกษตรกรและศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างได้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียงในจังหวัดเชียงใหม่ 10 อำเภอ จำนวน 225 ราย

ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก เนื่องจากได้รับการอบรมจากศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียง โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรที่ได้เข้าร่วมโครงการศูนย์การเรียนรู้การเกษตรพอเพียงดังนี้

เกษตรกรที่มีอายุน้อย จะมีระดับความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเกษตรกรที่มีอายุมาก เกษตรกรที่มีรายได้รวมมากจะมีระดับความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเกษตรกรที่มีรายได้น้อย เกษตรกรที่มีระยะเวลาในการรับรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากจะมีความรู้มากกว่าเกษตรกรที่มีระยะเวลาในการรับรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงน้อย เกษตรกรที่มีปัญหาและอุปสรรคในด้านเนื้อหาที่มีความเข้าใจยากมากเท่าใดจะมีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่าเกษตรกรที่มีปัญหาน้อย

ปวีณา กองฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตจตุจักรและเขตบางแสน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 36-40 ปี ระดับการศึกษา ปวช/ปวส อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ย 10,000-20,000 บาทต่อเดือนและปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีปัจจัยส่วนบุคคลหลายด้านที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมผู้บริโภคต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สมจิตต์ มั่งมีสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษากรณี

นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีและเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทวิชาที่ศึกษา ระดับชั้นที่กำลังศึกษา อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครองและปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ การได้เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากห้องเรียน แหล่งของสื่อสารมวลชน จำนวนครั้งที่ได้รับต่อเดือน และครอบครัวมีส่วนให้ข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 314 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และแบบตามสัดส่วน (Proportional)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-way ANOVA) และหาค่าความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีการทดสอบผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD) การทดสอบค่าที(t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก

ความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน

การได้เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากห้องเรียน แหล่งของสื่อสารมวลชน จำนวนครั้งที่ได้รับต่อเดือนและครอบครัว มีส่วนให้ข้อมูลข่าวสารมีความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจและการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไม่แตกต่างกัน

วิวรรณ มลมีศรีเอี่ยม (2553) ได้ศึกษาพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ตำบลลุดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนตำบลลุดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มจากจำนวนประชากร 400 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ประชาชนตำบลลุดงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ข้อมูล

คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ระดับ 0.9126 ทดสอบสมมติฐานโดยค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนตำบล ถลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงด้านสิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้มีระดับคะแนนเท่ากัน ด้านความคิด และด้านการดำเนินชีวิต ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนตำบลถลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามอายุ พบว่าไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามสมาชิกในครัวเรือน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการดำเนินชีวิต ด้านความคิด ด้านการเรียนรู้ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ไม่แตกต่างกัน

เกษรา จูทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน: กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสถิติอนุมาน เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันกับความรู้และความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจด้านหลักความพอประมาณ ด้านหลักความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ของประชาชนในเขตตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นภาพรณ วงศ์มณี (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย จำนวน 145 ครัวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้บรรยายลักษณะและทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบค่า t-test และ F-test ทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ ทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการนำแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี แตกต่างกันไปตามระดับความรู้และความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาระหนี้สิน

อนันต์ บุญมหาชนาคร (2540) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระสินเชื่อกองทุนไทยธนวัฏ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยของการเกิดหนี้ค้างชำระสำหรับสินเชื่อกองทุนไทยธนวัฏและแนวทางป้องกันในการเกิดหนี้ค้างชำระ โดยการเก็บตัวอย่างจากแฟ้มข้อมูลหนี้ค้างชำระ จำนวน 282 ตัวอย่างและจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทางด้านสินเชื่อกองทุนการกรุงไทยจำกัด (มหาชน) จำนวน 7 สาขา ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 40 คน และทำการวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองในการศึกษาความคิดที่ว่า การเกิดหนี้ค้างชำระของสินเชื่อ อิทธิพลมาจากปัจจัยส่วนตัวของผู้กู้ เช่น รายได้ อายุการทำงาน อาชีพ เป็นต้น ปัจจัยที่เกี่ยวกับธนาคาร ผู้ให้กู้ เช่น หลักการและนโยบายการให้สินเชื่อ การติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เป็นต้นและปัจจัยอื่นๆ ทางด้านภาวะเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาทางด้านผู้กู้ พบว่าผู้กู้มีหนี้ค้างชำระมากคือ ตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป เป็นผู้ที่มีสถานภาพการสมรส หย่าและหม้าย มีอาชีพข้าราชการครูและข้าราชการอำเภอ มีรายได้ มากกว่า 8,000 บาท ต่อเดือนขึ้นไป มีอายุงานตั้งแต่ 14 ปี ขึ้นไปและเคยมีการโอนย้ายในรอบ 5 ปี ประมาณ 3 ครั้ง ซึ่งมีผลทำให้ขาดการวางแผนที่ดีทางการเงิน นอกจากนี้ยังพบว่า มีผู้ค้ำประกันเป็นผู้มีรายได้อยู่ในระดับต่ำ

ปรียากรณ์ ทองระอา (2553) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้หรือไม่มีหนี้ของข้าราชการทหารในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของข้าราชการทหารในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีและศึกษาถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้หรือไม่มีหนี้ของข้าราชการทหารในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีและผลกระทบที่เกิดจากการมีหนี้ ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างจากข้าราชการทหารในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำนวน 100 นาย ใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย

จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสถานภาพสมรสแล้ว มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จากรายรับรายจ่ายของกลุ่มครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายรับรายจ่ายของครอบครัวไม่ค่อยสมดุลมากนัก ด้านพฤติกรรมการกู้ยืมเงิน พบว่ามีจำนวนสัญญาเงินกู้ทั้งสิ้น 107 สัญญาเฉลี่ยเงินต้นสัญญาละประมาณ 450,000 บาท ต่อสัญญา อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.69 ต่อปีต่อสัญญา และมีระยะเวลาผ่อนชำระคืน 170.63 บาทต่อเดือนต่อสัญญา หรือประมาณ 14 ปีต่อสัญญา

ด้านปัจจัยและผลกระทบของการเกิดหนี้ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกู้ยืม 5 อันดับแรก มาจากเงินเดือนและรายได้อื่น ๆ ไม่พอกับรายจ่าย การซื้อรถยนต์และเครื่องอำนวยความสะดวกในครอบครัว สวัสดิการจากราชการไม่เพียงพอและล่าช้า การจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ตนเอง ภาษีสังคมจากการกู้ยืมเงินมีผลกระทบอื่นๆติดตามมา สำหรับปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเกิดขึ้นจากการกู้ยืม คือ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพกาย จิตใจ ขวัญกำลังใจในการทำงานลดลง คุณภาพในการทำงานลดลง ขาดความสุขในครอบครัว

สุลักษณ์ เสถียรมลลักษณ์ (2544) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะการณ์มีหนี้สินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะหนี้สินของตำรวจน้ำ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะหนี้สินของตำรวจน้ำ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งสถานภาพสมรส เงินเดือน รายได้เสริม ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายจากรายได้อื่น ความเพียงพอของค่าใช้จ่ายจากรายได้ของข้าราชการตำรวจน้ำรวมกับรายได้คู่สมรสการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกและการมีค่านิยมการบริโภค

จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้น ทำให้เห็นการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในระดับชุมชนหรือองค์กรต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นการศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์” นี้ มีกรอบแนวคิดในการวิจัยคือ การวิเคราะห์ผลการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยทบทวนวรรณกรรมจากทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้ ซึ่งจะพิจารณาถึงการนำปรัชญาดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนจัดองค์การ การจัดระเบียบงานการดำเนินการและการติดตามประเมินผลภายในหน่วยงานกรมประชาสัมพันธ์ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 528 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยทำการกำหนดขนาดตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม ดังนี้

1.2.1 ขนาดตัวอย่างและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้ศึกษาใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) (สูตรม รัตน โชติ 2551) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นอย่างน้อย 95% และระดับค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ซึ่งคำนวณได้จากสูตรความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อน

ทั้งนี้ จากจำนวนเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 528 คน ซึ่งหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยการแทนค่าในสมการได้ดังนี้

$$n = \frac{528}{1 + (528)(0.05)^2}$$

$$n = 227.58 \sim 228$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับเป็นจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 ของประชากรทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 2 เนื่องจากจำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยคั้งนี้มีหลากหลายแผนกงาน ดังนั้น จึงต้องทำการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่มในแต่ละแผนกงาน (สุทธรรม รัตนโชติ 2551:93-94) ดังนี้

1. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร(กพร.)	จำนวน	9 คน
2. สำนักงานเลขานุการกรม(สนก.)	จำนวน	70 คน
3. กองคลัง(กค.)	จำนวน	70 คน
4. กองการเจ้าหน้าที่(กจ.)	จำนวน	50 คน
5. กองกฎหมายและระเบียบ(กร.)	จำนวน	17 คน
6. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศการประชาสัมพันธ์ (สช.)	จำนวน	25 คน
7. สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ(สปต.)	จำนวน	38 คน
8. สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์(สพป.)	จำนวน	104 คน
9. สำนักพัฒนานโยบายและแผนกประชาสัมพันธ์ (สนผ.)	จำนวน	76 คน
10. สำนักส่งเสริมและพัฒนางานเทคนิค(สพท.)	จำนวน	61 คน
11.หน่วยตรวจสอบภายใน	จำนวน	11 คน
	รวมทั้งสิ้น	528 คน

โดยใช้สูตรการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน(Proportional Stratified Random Sampling) ในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

$$n = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตัวอย่างที่ 3.1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน

แผนก	จำนวนประชากร (คน)	แบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1. กพร.	9	(228X 9)/528	4
2. ลนค.	67	(228X 67)/528	29
3. กค.	70	(228X 70)/528	30
4. กจ.	50	(228X 50)/528	22
5. กร.	17	(228X 17)/528	7
6. สช.	25	(228X 25)/528	11
7. สปต.	38	(228X 38)/528	16
8. สพป.	104	(228X104)/528	45
9. สนผ.	76	(228X 76)/528	33
10. สพท.	61	(228X 61)/528	26
11. หน่วย	11	(228X 11)/528	5
ตรวจสอบ ภายใน			
รวมทั้งสิ้น	528		228

ที่มา: กลุ่มอัตรากำลังและพัฒนาระบบงาน กองการเจ้าหน้าที่ กรมประชาสัมพันธ์

ข้อมูล ณ เดือน เมษายน พ.ศ. 2557

ขั้นตอนที่ 3 ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแผนกที่ได้กำหนดไว้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน จากนั้นรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลข้อมูลทางสถิติ แล้วสรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 รายงานผลการวิจัยและจัดพิมพ์รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม(Questionnaire) จำนวน 228 ชุด ซึ่งมีการดำเนินการสร้างแบบสอบถามดังนี้

2.1 การสร้างเครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม)

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 ร่างแบบสอบถามตามตัวแปรในงานวิจัยทั้งตัวแปรต้น (Independent Variable) และตัวแปรตาม(Dependent Variable) ในกรอบแนวความคิดที่ศึกษา

2.1.3 จัดทำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ ขอคำแนะนำและวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถามว่าครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ตามกรอบแนวความคิดหรือไม่ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.4 หลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความเห็นชอบแล้ว จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และทดลองคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) และทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรในพื้นที่อื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ก่อนแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบในแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 การวัดความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคำถามปลายเปิด มี 2 ตัวเลือก ได้แก่ ใช่และไม่ใช่ โดยมาตรวัดแต่ละตัวสามารถใช้แปลผลทางสถิติได้ต่างกัน จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ หากตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 การเก็บข้อมูลการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิดแบบมาตราประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ต(Likert Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อ

2.3 เกณฑ์การให้คะแนน

2.3.1 การวัดความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 และข้อ 10 มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ

ตอบ ใช่ ได้ 1 คะแนน

ตอบ ไม่ใช่ ได้ 0 คะแนน

ข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อ 7 และข้อ 9 มีเกณฑ์การให้คะแนนคือ

ตอบ ไม่ใช่ ได้ 1 คะแนน

ตอบ ใช่ ได้ 0 คะแนน

2.3.2 แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่าตามแบบของลิเคิร์ต(Likert Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มากและมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การกำหนดค่าการให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนน
1	น้อยที่สุด
2	น้อย
3	ปานกลาง
4	มาก
5	มากที่สุด

2.4 การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.4.1 การหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content validity) โดยนำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีจากการทบทวนวรรณกรรม ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาของงานวิจัย คุณภาพแบบสอบถามและวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและสำนวนในการสื่อสารของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหาและแก้ไขให้มีความเที่ยงตรงอีกจำนวน 2 ท่าน

2.4.2 การหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดลองใช้(Try-out) กับกลุ่มประชากรในพื้นที่อื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในที่นี้คือเจ้าหน้าที่จากส่วนแผนงานและพัฒนางานประชาสัมพันธ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่แผนกข้างเคียง จำนวน 30 คน แล้วนำมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows เพื่อหาค่า

ความเชื่อมั่นด้วยวิธี วัดความคงที่ภายใน (The Measure of Internal Consistency) ด้วยวิธี หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1970 :161) การคำนวณจากสูตร ได้ค่าสัมประสิทธิ์ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแบบสอบถาม การประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน มีความสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.899

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความ วารสาร เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมา ประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเพื่อกำหนดแนวคิดนำไปสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุม ประเด็นที่ทำการวิจัย

3.2 นำข้อมูลทุติยภูมิที่ได้รับ นำมาสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อหาข้อมูล ปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้รับการพัฒนาจากการนำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวไปแล้ว ข้างต้นมาประยุกต์ใช้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่แก้ไขจนเชื่อได้ว่าถูกต้อง เทียบตรง ครอบคลุมประเด็นที่ ต้องการศึกษานั้น ไปแจกจ่ายให้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามที่รวบรวม ข้อมูลได้ทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลดังนี้

4.1 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเมื่อกลุ่มตัวอย่างทำเสร็จแล้วมาดำเนินการตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาลงรหัส (Coding) แล้วนำข้อมูล ทั้งหมดไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อ ใช้อธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล หาค่าสถิติพื้นฐานด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) และ สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่อจำแนกข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล

4.1.2 การวิเคราะห์ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรม ประชาสัมพันธ์ โดยวิเคราะห์จากค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Division) ของคะแนนรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การแปลผลโดยทำการหาค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และแปลผลความหมายของคะแนนด้วยวิธีคำนวณอัตราอันตรภาคชั้น เพื่อแบ่งช่วงระดับคะแนนเฉลี่ย (บุญส่ง นิลแก้ว 2541: 146) ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{1 - 0}{3} = 0.33$$

เกณฑ์ประเมิน

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.33	หมายถึง	มีความรู้น้อย
ค่าเฉลี่ย 0.34 – 0.66	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.00	หมายถึง	มีความรู้มาก

4.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล (แวกทิพย์ หนูทอง 2553: 76) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีการประยุกต์ใช้ฯ ระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีการประยุกต์ใช้ฯ ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีการประยุกต์ใช้ฯ ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีการประยุกต์ใช้ฯ ระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีการประยุกต์ใช้ฯ ระดับมากที่สุด

4.2 การเปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล ที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง (Differences) จำแนกตามเพศ ส่วนในการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ รายได้ต่อเดือน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

4.3 การพยากรณ์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

4.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนะกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการสร้างแนวทางการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ผลที่ได้จากการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาขอนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวแปรต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ/การปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้อธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล หาค่าสถิติพื้นฐานด้วยสถิติร้อยละ (Percentage) และสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency)

การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแปรตาม

ระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง (Test Differences Hypothesis)

เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคลที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามเพศ ส่วนในการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ/การปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA)

ตอนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
x	แทน ความรู้ในข้อถาม
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงพหุ (Multiple Coefficient of Correlation)
b	แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
MS	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานกำลังสองเฉลี่ย (Mean Squares)
df	แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees Freedom)
p - value	แทน ระดับนัยสำคัญ (Significance)
Sig	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*, **	แทน ค่าระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ (Significance) (0.05), (0.01)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ตัวแปรต้น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ/การปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) และสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	36	15.8
หญิง	188	82.5
missing value	4	1.8
รวม	228	100.0
2. อายุ		
อายุ 21-30 ปี	85	37.3
อายุ 31-40 ปี	62	27.2
อายุ 41-50 ปี	60	26.3
อายุ 51 ปี ขึ้นไป	19	8.3
missing value	2	.9
รวม	228	100.0
3. สถานภาพ		
โสด	149	65.4
สมรส	73	32.0
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	4	1.8
missing value	2	.9
รวม	228	100.0
4. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	1.3
ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา	35	15.4
ปริญญาตรี	161	70.6
สูงกว่าปริญญาตรี	27	11.8
missing value	2	.9
รวม	228	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
5. อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน		
น้อยกว่า 6 ปี	108	47.4
6-10 ปี	33	14.5
11-15 ปี	21	9.2
มากกว่า 15 ปี	64	28.1
missing value	2	.9
รวม	228	100.0
6. อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน		
น้อยกว่า 6 ปี	108	47.4
6-10 ปี	33	14.5
11-15 ปี	21	9.2
มากกว่า 15 ปี	64	28.1
missing value	2	.9
รวม	228	100.0
7. รายได้ต่อเดือน		
5,000-10,000 บาท	11	4.8
10,001-15,000 บาท	105	46.1
15,001- 20,000 บาท	49	21.5
20,001-25,000 บาท	18	7.9
25,001-30,000 บาท	16	7.0
มากกว่า 30,000 บาท	25	11.0
missing value	4	1.8
รวม	228	100.0
8. อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน		
น้อยกว่า 6 ปี	108	47.4
6-10 ปี	33	14.5
11-15 ปี	21	9.2
มากกว่า 15 ปี	64	28.1
missing value	2	.9
รวม	228	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
9. อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน		
น้อยกว่า 6 ปี	108	47.4
6-10 ปี	33	14.5
11-15 ปี	21	9.2
มากกว่า 15 ปี	64	28.1
missing value	2	.9
รวม	228	100.0
10. รายได้ต่อเดือน		
5,000-10,000 บาท	11	4.8
10,001-15,000 บาท	105	46.1
15,001- 20,000 บาท	49	21.5
20,001-25,000 บาท	18	7.9
25,001-30,000 บาท	16	7.0
มากกว่า 30,000 บาท	25	11.0
missing value	4	1.8
รวม	228	100.0

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 228 คน จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน รายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศชาย ร้อยละ 15.8 และเพศหญิง ร้อยละ 82.5
2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 37.3 รองลงมาคืออายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 27.2 และน้อยที่สุดอายุ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ 8.3
3. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือโสด ร้อยละ 65.4 รองลงมาคือสมรส ร้อยละ 32.0 และน้อยที่สุดคือแยกกันอยู่/หย่าร้าง ร้อยละ 1.84. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.6 รองลงมาคือระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 15.4 และน้อยที่สุดคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 1.3

5. อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ น้อยกว่า 6 ปี ร้อยละ 47.4 รองลงมาคือมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 28.1 และน้อยที่สุดคือ อายุ 11-15 ปี ร้อยละ 9.2

6. ระดับรายได้รวมต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 46.1 รองลงมาคือ 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 21.5 และน้อยที่สุดคือ 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 4.8

1.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้อธิบายลักษณะข้อมูลพฤติกรรมการกู้ยืมเงิน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) และสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) แสดงผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลพฤติกรรมการกู้ยืมเงินของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

พฤติกรรมการกู้ยืมเงิน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ภาระหนี้สิน		
มีหนี้สิน	165	72.4
ไม่มีหนี้สิน	59	25.9
missing value	4	1.8
รวม	228	100.0
2. จำนวนหนี้สิน		
ไม่มีหนี้สิน	59	25.9
ต่ำกว่า 10,000 บาท	18	7.9
10,001-50,000 บาท	33	14.5
50,001-100,000 บาท	24	10.5
100,001-500,000 บาท	52	22.8
500,001-1,000,000 บาท	15	6.6
มากกว่า 10,000,000 บาท	23	10.1
missing value	4	1.8
รวม	224	100.0

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

	เลือก		ไม่เลือก	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
3. แหล่งกู้ยืมเงิน:				
ธนาคารพาณิชย์	45	19.7	120	52.6
สหกรณ์ออมทรัพย์กรมประชาสัมพันธ์	67	29.4	98	43.0
บัตรเครดิต/ลิชซิ่ง/เงินด่วน	72	31.6	93	40.8
เงินกู้ยืมในระบบ	0	0.0	0	0.0
ญาติพี่น้อง/เพื่อนฝูง	10	4.4	155	68.0
อื่นๆ	23	10.1	142	52.3
ไม่มีหนี้สิน		59		
missing value		4		
รวม	224		100.0	
4. หนี้สินในอนาคต				
ไม่มีหนี้สิน		59		25.9
หมด		155		68.0
ไม่หมด		10		4.4
missing value		4		1.8
รวม	224		100	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.2 พบว่า จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 228 คน มีข้อมูลพฤติกรรมการกู้ยืมเงิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 72.4 ไม่มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 25.9
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินพบว่าจำนวนหนี้สินมากที่สุดระหว่าง 100,001-500,000 บาท ร้อยละ 22.8 รองลงมาคือมีภาระหนี้สิน 10,001-50,000 บาท ร้อยละ 14.5 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนหนี้สินน้อยที่สุดคือ 500,001-1,000,000 บาท ร้อยละ 6.6

3. แหล่งกู้ยืมเงินของกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สิน พบว่า แหล่งกู้ยืมเงินที่มากที่สุดคือ บัตรเครดิต/ลิชซิ่ง/เงินด่วน ร้อยละ 31.6 รองลงมาคือ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 29.4 และแหล่งกู้ยืมเงินที่น้อยที่สุดคือเงินกู้ยืมในระบบ ซึ่งไม่มีผู้กู้ยืมเงิน

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินที่คิดว่าในอนาคตหนี้สินจะหมดร้อยละ 68.0 และคิดว่าหนี้สินจะไม่หมด ร้อยละ 4.4

1.3 การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จากการตอบแบบสอบถามนั้น ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน 10 ข้อ มาประมวลผลโดยตรวจสอบความถูกต้องและให้คะแนน โดยจัดระดับความรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 3 ระดับคะแนนเฉลี่ย คือ มาก ปานกลาง และน้อย โดยเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.33	หมายถึง	มีความรู้ ¹ น้อย
ค่าเฉลี่ย 0.34-0.66	หมายถึง	มีความรู้ ¹ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.67-1.00	หมายถึง	มีความรู้ ¹ มาก

โดยสถิติที่ใช้คือค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Division) ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว บนเงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม	0.97	0.16	มาก
2. ความพอประมาณ คือ รู้จักศักยภาพแท้จริงของตนเอง มีความเป็นอยู่อย่างพอเหมาะพอดี ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ขัดสน	0.99	0.09	มาก
3. ความมีเหตุผล คือ เน้นความจำเป็น ไม่ใช่ ความอยาก มีความถี่ถ้วนรอบคอบ	0.96	0.18	มาก
4. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ รู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และสามารถ รับมือความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี	0.93	0.25	มาก
5. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่ใช้เหตุผล เพื่อนำไปสู่การกระทำที่ดี	0.89	0.31	มาก
6. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ใน การดำเนินชีวิตได้ทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และรัฐ	0.96	0.18	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับ
7. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ รู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และสามารถ รับมือความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี	0.93	0.25	มาก
8. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่ใช้เหตุผล เพื่อนำไปสู่การกระทำที่ดี	0.89	0.31	มาก
9. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ใน การดำเนินชีวิตได้ทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และรัฐ	0.96	0.18	มาก
10. เศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง	0.71	0.45	มาก
11. เศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับจริยธรรม ในทุกๆ ขั้นตอน	0.83	0.38	มาก
12. หลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ประเทศก้าวไม่ทัน ยุคโลกาภิวัตน์	0.74	0.44	มาก
13. เศรษฐกิจพอเพียงไม่ปฏิเสธเงิน แต่ใช้เงินทำงาน ไม่ใช่เป็นนาย	0.82	0.39	มาก
รวม	0.88	0.28	มาก

หมายเหตุ: ระดับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่า missing value = 5

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.3 พบว่า จากการตอบแบบสอบถามความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ทุกคำถาม อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวม คือ 0.88 ซึ่งคำถามข้อที่ 2 เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 0.99 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อ 7 มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 0.71 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ตัวแปรตามระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความพอประมาณ	3.83	0.65	มาก	2
2. ด้านความมีเหตุผล	3.75	0.97	มาก	3
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	3.56	0.88	มาก	5
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	3.60	0.74	มาก	4
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	3.84	0.64	มาก	1
รวม	3.72	0.78	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.72 อยู่ในระดับมาก โดยด้านเงื่อนไขคุณธรรม ค่าเฉลี่ยระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์มากที่สุดคือ 3.84 อยู่ในระดับมาก และด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.56 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านความพอประมาณ

ด้านความพอประมาณ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ท่านซื้อข้าวของเครื่องใช้ ในราคาที่เหมาะสมกับฐานะ และรายได้ของตน	3.95	0.83	มาก	2
2. ท่านพยายามใช้ทรัพยากรทุกสิ่งที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.98	0.81	มาก	1
3. ท่านซ่อมแซมหรือดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้ที่ชำรุด ให้กลับมาใช้งานใหม่ได้	3.53	0.94	มาก	4
4. การดำเนินชีวิตของท่าน เน้นความเรียบง่ายตามฐานะ ไม่ใช้จ่ายเกินตัว	3.85	0.84	มาก	3
รวม	3.83	0.86	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านความพอประมาณ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การพยายามใช้ทรัพยากรทุกสิ่งที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.98 รองลงมาคือ ท่านซื้อข้าวของเครื่องใช้ ในราคาที่เหมาะสมกับฐานะและรายได้ของตน และข้อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การซ่อมแซมหรือดัดแปลงเครื่องมือเครื่องใช้ที่ชำรุดให้กลับมาใช้งานใหม่ได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53

ตารางที่ 4.6 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านความมีเหตุผล

ด้านความมีเหตุผล	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ท่านคิดถึงเหตุและผลทุกครั้ง เมื่อต้องใช้จ่ายเงินทั้งในด้านการใช้จ่าย	3.97	2.92	มาก	1
2. ท่านไม่มีหนี้สินที่เกินวิสัยความสามารถที่จ่ายชำระคืนได้	3.76	0.95	มาก	2
3. ท่านมักหาทางตัดทอนการใช้จ่ายเงินในสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น การเที่ยวเตร่ หากความบันเทิง การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย ฯลฯ	3.75	0.95	มาก	3
4. ท่านมีการวางแผนใช้จ่ายเงินที่ท่านได้รับอย่างรอบคอบเสมอ ที่ไม่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ	3.53	0.93	มาก	4
รวม	3.75	1.44	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.75 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การคิดถึงเหตุและผล ทุกครั้งเมื่อต้องใช้จ่ายเงินทั้งในด้านการใช้จ่าย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 รองลงมาคือ ท่านไม่มีหนี้สินที่เกินวิสัยความสามารถที่ชำระหนี้ได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 และข้อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวางแผนใช้จ่ายเงินที่ท่านได้รับอย่างรอบคอบเสมอที่ไม่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53

ตารางที่ 4.7 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี

ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ท่านใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามความสามารถ	3.78	0.76	มาก	1
2. ท่านทำประกันชีวิตหรือเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์หรือกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ ให้มีทุนคุ้มครองเพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัวหากเกิดเหตุฉุกเฉิน	3.44	1.15	ปานกลาง	3
3. ท่านออมเงินเพื่อเป็นทุนสำรอง และเป็นหลักประกันในอนาคต	3.48	1.17	ปานกลาง	2
รวม	3.57	1.03	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.57 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามความสามารถ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.78 รองลงมาคือ ท่านออมเงินเพื่อเป็นทุนสำรองและเป็นหลักประกันในอนาคต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.48 และข้อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การทำประกันชีวิตหรือเป็นสมาชิกสหกรณ์

ออมทรัพย์หรือกลุ่มฉวยโอกาสเชิงเศรษฐกิจ ให้มีทุนคุ้มครองเพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัวหากเกิดเหตุฉุกเฉิน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44

ตารางที่ 4.8 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้

ด้านเงื่อนไขความรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ท่านสนใจ ดู ฟัง ติดตามข่าวสารสารประโยชน์ทุกด้านจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.67	0.76	มาก	1
2. ท่านสนใจศึกษา ติดตาม และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการตนเองและการปฏิบัติหน้าที่	3.54	0.84	มาก	2
รวม	3.61	0.80	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.8 พบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.61 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ด้านเงื่อนไขความรู้ ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การสนใจ ดู ฟัง ติดตามข่าวสารสารประโยชน์ทุกด้านจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 และข้อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ด้านเงื่อนไขความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การสนใจศึกษา ติดตาม และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการตนเองและการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.54

ตารางที่ 4.9 การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ท่านพยายามปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างด้านความพอเพียงในครอบครัวและสังคม	3.54	0.82	มาก	5
2. ท่านมักสละกำลังกายและกำลังทรัพย์ร่วมบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมตามโอกาสอันสมควร	3.55	0.79	มาก	4
3. ท่านมุ่งมั่น อดทนและมีความตั้งใจปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงานให้สำเร็จ ด้วยความเพียรพยายามอยู่เสมอ	4.05	0.75	มาก	2
4. ท่านดำเนินชีวิตและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือ	3.96	0.77	มาก	3
5. หากมีหนี้สิน ท่านจะประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชำระหนี้สินตามกำหนดเวลา และใช้แก้ไขปัญหานี้สินอีกด้วย	4.07	0.75	มาก	1
รวม	3.83	0.78	มาก	

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.9 พบว่า ภาพรวมของค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 โดยการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ หากมีหนี้สิน จะประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชำระหนี้สินนี้ ตามกำหนดเวลา และใช้แก้ไขปัญหานี้สินอีกด้วย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมาคือ ท่านมุ่งมั่น อดทนและมีความตั้งใจปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงานให้สำเร็จ ด้วยความเพียรพยายาม อยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพยายามปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างด้านความพอเพียงในครอบครัวและสังคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.5

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง (Test Differences Hypothesis) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันกับข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานความแตกต่าง (Test Differences Hypothesis) จำนวน 5 ข้อ เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม กับข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ โดยผู้ศึกษาใช้สถิติการทดสอบที (t-test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามเพศ ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ รายได้ต่อเดือนนั้น ใช้การสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

กรณีที่พบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนของความแตกต่างรายกลุ่มเป็นคู่ด้วยวิธีการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) อีกครั้ง โดยใช้วิธี LSD ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ต่อไป ได้ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

3.1 การเปรียบเทียบการการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test)

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ชาย	4.06	0.60	2.41	0.71
	หญิง	3.78	0.66		
2. ด้านความมีเหตุผล	ชาย	3.80	0.60	0.33	0.29
	หญิง	3.74	1.03		
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ชาย	3.47	0.65	-0.58	0.03*
	หญิง	3.57	0.91		
4. เงื่อนไขความรู้	ชาย	3.91	0.62	2.61	0.31
	หญิง	3.55	0.75		
5. เงื่อนไขคุณธรรม	ชาย	4.01	0.38	1.74	0.00*
	หญิง	3.81	0.67		
รวม	ชาย	3.94	0.46	2.13	0.22
	หญิง	3.72	0.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมแล้ว เพศของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่าด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กล่าวคือ เพศมีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเพศชาย ($\bar{X} = 3.47$) มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีน้อยกว่า

เพศหญิง ($\bar{X}=3.57$) และเพศชาย ($\bar{X} = 4.01$) มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในเงื่อนไขคุณธรรมน้อยกว่าเพศหญิง ($\bar{X} = 3.81$) เช่นกัน

3.2 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไข ความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ จำแนกตามอายุ

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงฯ	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	7.36	3	2.45	6.21	0.00*
	ภายในกลุ่ม	85.76	217	0.40		
	รวม	93.12	220			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	22.08	3	7.36	8.59	0.00*
	ภายในกลุ่ม	189.41	221	0.86		
	รวม	211.49	224			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	15.6	3	5.22	7.46	0.00*
	ภายในกลุ่ม	151.20	216	0.70		
	รวม	166.86	219			
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	7.98	3	2.66	5.17	0.00*
	ภายในกลุ่ม	111.26	216	0.52		
	รวม	119.24	219			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	9.88	3	3.30	9.04	0.00*
	ภายในกลุ่ม	78.71	216	0.36		
	รวม	88.59	219			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	9.83	3	3.28	11.07	0.00*
	ภายในกลุ่ม	65.45	221	0.30		
	รวม	75.28	224			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามอายุ พบว่า ปัจจัยที่มีผล

ต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันมีความแตกต่างกันตามอายุอย่างน้อยสองช่วงอายุ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ โดยการทดสอบแบบพหุคูณ ด้วยวิธี LSD

จำแนกตามอายุ	\bar{X}	อายุ 21-30 ปี	อายุ 31-40 ปี	อายุ 41-50 ปี	อายุ 51 ปีขึ้นไป
ด้านความพอประมาณ					
อายุ 21-30 ปี	3.59		0.00*	0.00*	0.06
อายุ 31-40 ปี	4.01			0.55	0.49
อายุ 41-50 ปี	3.94				0.79
อายุ 51 ปีขึ้นไป	3.90				
ด้านความมีเหตุผล					
อายุ 21-30 ปี	3.46		0.00*	0.41	0.02*
อายุ 31-40 ปี	4.19			0.00*	0.53
อายุ 41-50 ปี	3.59				0.07
อายุ 51 ปีขึ้นไป	4.04				
ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน					
อายุ 21-30 ปี	3.25		0.02*	0.00*	0.00*
อายุ 31-40 ปี	3.58			0.11	0.07
อายุ 41-50 ปี	3.83				0.48
อายุ 51 ปีขึ้นไป	3.56				

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

จำแนกตามอายุ	\bar{X}	อายุ 21-30 ปี	อายุ 31-40 ปี	อายุ 41-50 ปี	อายุ 51 ปีขึ้นไป
ด้านเงื่อนไขความรู้					
อายุ 21-30 ปี	3.56		0.00*	0.00*	0.06
อายุ 31-40 ปี	3.77			0.90	0.77
อายุ 41-50 ปี	3.75				0.84
อายุ 51 ปีขึ้นไป	3.71				
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
อายุ 21-30 ปี	3.59		0.00*	0.01*	0.00*
อายุ 31-40 ปี	4.04			0.10	0.33
อายุ 41-50 ปี	3.85				0.04*
อายุ 51 ปีขึ้นไป	4.19				
รวม					
อายุ 21-30 ปี	3.50		0.00*	0.00*	0.00
อายุ 31-40 ปี	4.00			0.03*	0.77
อายุ 41-50 ปี	3.78				0.23
อายุ 51 ปีขึ้นไป	3.96				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุ

ด้านความพอประมาณ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ อายุ 21-30 ปีกับอายุ 31-40 ปี และอายุ 21-30 ปี กับอายุ 41-50 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ($\bar{X} = 4.01$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ด้านความมีเหตุผล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือ อายุ 21-30 ปีกับอายุ 31-40 ปี, อายุ 21-30 ปี กับอายุ 51 ปีขึ้นไปและอายุ 31-40 ปีกับอายุ 41-50 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ($\bar{X} = 4.19$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือ อายุ 21-30 ปี กับอายุ 31-40 ปี, อายุ 21-30 ปี กับอายุ 41-50 ปี และอายุ 21-30 ปี กับอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ($\bar{X} = 3.83$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ อายุ 21-30 ปีกับอายุ 31-40 ปี และอายุ 21-30 ปี กับอายุ 41-50 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ($\bar{X} = 3.77$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้ สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 4 คู่ คือ อายุ 21-30 ปี กับอายุ 31-40 ปี, อายุ 21-30 ปี กับอายุ 41-50 ปี, อายุ 21-30 ปี กับอายุ 51 ปีขึ้นไป และอายุ 41-50 ปี กับอายุ 51 ปีขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 4.19$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือ อายุ 21-30 ปี กับอายุ 31-40 ปี, อายุ 21-30 ปี กับอายุ 41-50 ปี และอายุ 31-40 ปี กับกับอายุ 41-50 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุ 31-40 ปี ($\bar{X} = 4.00$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม สูงกว่าช่วงอายุอื่นๆ

3.3 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน
จำแนกตามสถานภาพสมรส

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงฯ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3.97	2	1.99	4.86	0.00*
	ภายในกลุ่ม	89.15	218	0.41		
	รวม	93.12	220			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	15.17	2	7.59	8.58	0.00*
	ภายในกลุ่ม	198.32	222	0.88		
	รวม	211.49	224			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	20.65	2	10.32	15.32	0.00*
	ภายในกลุ่ม	146.21	217	0.67		
	รวม	166.86	219			
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	13.20	2	6.60	13.51	0.00*
	ภายในกลุ่ม	106.04	217	0.49		
	รวม	199.24	219			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	9.82	2	4.91	13.52	0.00*
	ภายในกลุ่ม	78.78	217	0.36		
	รวม	88.59	219			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8.20	2	4.10	13.56	0.00*
	ภายในกลุ่ม	67.08	222	0.30		
	รวม	75.28	224			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม และภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันมีความแตกต่างกันตามสถานภาพ อย่างน้อยสองสถานภาพ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ(Multiple Comparison Tests) จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามสถานภาพ โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม โดยการทดสอบแบบพหุคูณ ด้วยวิธี LSD

จำแนกตามสถานภาพสมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	แยกกันอยู่/หย่าร้าง
ด้านความพอประมาณ				
โสด	3.75		0.05*	0.011*
สมรส	3.93			0.05*
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	4.58			
ด้านความมีเหตุผล				
โสด	3.56		0.00*	0.35
สมรส	4.11			0.82
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	4.00			
ด้านภูมิคุ้มกันที่ดี				
โสด	3.34		0.00*	0.44
สมรส	4.00			0.43
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	3.67			
ด้านเงื่อนไขความรู้				
โสด	3.46		0.00*	0.20
สมรส	3.95			0.01*
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	3.00			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม				
โสด	3.70		0.00*	0.19
สมรส	4.13			0.01*
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	3.30			

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

จำแนกตามสถานภาพสมรส	\bar{X}	โสด	สมรส	แยกกันอยู่/หย่าร้าง
ภาพรวม				
โสด	3.62		0.00*	0.71
สมรส	4.03			0.28
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	3.72			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามสถานภาพ

ด้านความพอประมาณ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ ได้แก่ โสดกับสมรส, โสดกับแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสมรสกับแยกกันอยู่/หย่าร้าง โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง ($\bar{X} = 4.58$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

ด้านความมีเหตุผล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 1 คู่ คือ โสดกับสมรส โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{X} = 4.11$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 1 คู่ คือ โสดกับสมรส โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{X} = 4.00$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ โสดกับสมรส และสมรสกับแยกกันอยู่/หย่าร้าง โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{X} = 3.95$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้ สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ โสดกับสมรส และสมรสกับแยกกันอยู่/หย่าร้าง โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{X} = 4.13$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 1 คู่ คือ โสดกับสมรส โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีสถานภาพสมรส ($\bar{X} = 4.03$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม สูงกว่าสถานภาพอื่นๆ

3.4 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ	ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3.19	3	1.60	2.56	0.06
	ภายในกลุ่ม	89.94	217	0.41		
	รวม	93.12	220			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	74.45	3	24.82	40.02	0.00*
	ภายในกลุ่ม	137.04	221	0.62		
	รวม	211.49	224			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	16.82	3	5.61	8.07	0.00*
	ภายในกลุ่ม	150.04	216	0.70		
	รวม	166.86	219			
4. เงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	3.83	3	1.28	2.39	0.07
	ภายในกลุ่ม	115.41	216	0.53		
	รวม	119.24	219			
5. เงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.45	3	1.48	3.81	0.01*
	ภายในกลุ่ม	78.78	217	0.36		
	รวม	88.59	219			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.63	3	1.88	5.95	0.00*
	ภายในกลุ่ม	69.65	221	0.32		
	รวม	75.28	224			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันมีความแตกต่างกันตามระดับการศึกษาอย่างน้อยสองระดับ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันด้านภาพรวม ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรมของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการทดสอบแบบพหุคูณ ด้วยวิธี LSD

จำแนกตามระดับการศึกษา	\bar{X}	ม.ปลาย	ปวช./ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ด้านความมีเหตุผล					
ม.ปลาย	8.50		0.00*	0.00*	0.00*
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	3.55			0.55	0.00*
ปริญญาตรี	3.64				0.00*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.10				
ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี					
ม.ปลาย	3.22		0.75	0.47	0.08
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	3.06			0.00*	0.00*
ปริญญาตรี	3.58				0.00*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.11				
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
ม.ปลาย	3.20		0.20	0.09	0.01*
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	3.69			0.27	0.01*
ปริญญาตรี	3.82				0.02*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.14				

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

จำแนกตามระดับการศึกษา	\bar{X}	ม.ปลาย	ปวช./ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
ภาพรวม					
ม.ปลาย	4.59		0.00*	0.01*	0.11
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	3.58			0.16	0.00*
ปริญญาตรี	3.72				0.01*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.04				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านความมีเหตุผล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 คู่ คือ มัธยมศึกษาตอนปลายกับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา, มัธยมศึกษาตอนปลายกับปริญญาตรี, มัธยมศึกษาตอนปลายกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช./ปวส./อนุปริญญา กับสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ($\bar{X} = 8.50$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล สูงกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือ ปวช./ปวส./อนุปริญญากับปริญญาตรี, ปวช./ปวส./อนุปริญญากับสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = 3.58$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือ มัธยมศึกษาตอนปลายกับสูงกว่าปริญญาตรี, ปวช./ปวส./อนุปริญญากับสูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{X} = 4.04$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 4 คู่ คือ มัธยมศึกษาตอนปลายกับปวช./ปวส./อนุปริญญา, มัธยมศึกษาตอนปลายกับปริญญาตรี, ปวช./ปวส./อนุปริญญา กับสูงกว่าระดับปริญญาตรี และปริญญาตรีกับระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับปวช./ปวส./อนุปริญญา ($\bar{X} = 4.59$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ

3.5 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุราชการ/การทำงาน

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	3.44	3	1.15	2.77	0.04*
	ภายในกลุ่ม	89.69	217	0.41		
	รวม	93.12	220			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	1.77	3	0.59	0.62	0.60
	ภายในกลุ่ม	209.72	221	0.95		
	รวม	211.49	224			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	18.12	3	6.04	8.77	0.00*
	ภายในกลุ่ม	148.74	216	0.69		
	รวม	166.86	219			
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	6.83	3	2.28	4.38	0.01*
	ภายในกลุ่ม	112.41	216	0.52		
	รวม	119.24	219			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	7.99	3	2.66	7.13	0.00*
	ภายในกลุ่ม	80.61	216	0.37		
	รวม	88.59	219			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.99	3	1.33	4.13	0.01*
	ภายในกลุ่ม	71.29	221	0.32		
	รวม	75.28	224			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันมีความแตกต่างกันตามอายุราชการ/อายุการทำงานอย่างน้อยสองระยะ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวมของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงาน โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยการทดสอบแบบพหุคูณ จำแนกตามอายุราชการ/อายุการทำงาน โดยวิธี LSD

จำแนกตามอายุราชการ/ อายุการทำงาน	\bar{X}	น้อยกว่า			
		6 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านความพอประมาณ					
น้อยกว่า 6 ปี	3.74	0.74	1.00	0.01*	
6-10 ปี	3.78		0.81	0.09	
11-15 ปี	3.74			0.08	
มากกว่า 15 ปี	4.02				
ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี					
น้อยกว่า 6 ปี	3.31	0.49	0.02*	0.00*	
6-10 ปี	3.43		0.13	0.00*	
11-15 ปี	3.78			0.39	
มากกว่า 15 ปี	3.96				
ด้านเงื่อนไขความรู้					
น้อยกว่า 6 ปี	3.45	0.10	0.6	0.00*	
6-10 ปี	3.69		0.42	0.30	
11-15 ปี	3.52			0.07	
มากกว่า 15 ปี	3.85				

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

จำแนกตามอายุราชการ/อายุการทำงาน	\bar{X}	น้อย			
		น้อยกว่า 6 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
น้อยกว่า 6 ปี	3.83		0.63	0.29	0.00*
6-10 ปี	3.79			0.21	0.01
11-15 ปี	3.57				0.00*
มากกว่า 15 ปี	4.13				
ภาพรวม					
น้อยกว่า 6 ปี	3.67		0.53	0.54	0.00*
6-10 ปี	3.74			0.33	0.08
11-15 ปี	3.58				0.01*
มากกว่า 15 ปี	3.95				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านความพอประมาณพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 1 คู่ คือ อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับมากกว่า 15 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 4.02$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ สูงกว่าอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานอื่นๆ

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คืออายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับ 11-15 ปี, น้อยกว่า 6 ปี กับมากกว่า 15 ปี และ 6-10 ปี กับมากกว่า 15 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 3.96$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 1 คู่ คือ อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับมากกว่า 15 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุการ

ปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 3.85$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่าอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับมากกว่า 15 ปี และ 11-15 ปี กับมากกว่า 15 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 4.13$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สูงกว่าอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 คู่ คือ อายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี กับมากกว่า 15 ปี และ 11-15 ปี กับมากกว่า 15 ปี โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี ($\bar{X} = 3.95$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม สูงกว่าอายุการปฏิบัติราชการ/อายุการทำงานอื่นๆ

3.6 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การประยุกต์ใช้ หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	ความ					
	แปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	10.70	5	2.14	5.44	0.00*
	ภายในกลุ่ม	83.78	213	0.39		
	รวม	94.46	218			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	16.45	5	3.29	3.63	0.00*
	ภายในกลุ่ม	196.60	217	0.91		
	รวม	213.05	222			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	21.86	5	4.37	6.29	0.00*
	ภายในกลุ่ม	147.26	212	0.70		
	รวม	169.11	217			

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

การประยุกต์ใช้ หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	ความ แปรปรวน					
		SS	df	MS	F	p - value
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	6.44	5	1.29	2.43	0.04*
	ภายในกลุ่ม	112.34	212	0.53		
	รวม	188.78	217			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	15.73	5	3.15	9.11	0.00*
	ภายในกลุ่ม	73.24	212	0.35		
	รวม	88.96	217			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	6.66	5	1.33	4.19	0.00*
	ภายในกลุ่ม	68.99	217	0.32		
	รวม	75.65	222			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม และภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันทั้งในภาพรวม และ 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยการทดสอบแบบพหุคูณ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยวิธี LSD

จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	\bar{X}	5,000	10,001	15,001	20,001	25,001	มากกว่า
		10,000	15,000	20,000	25,000	30,000	30,000
		บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ด้านความพอประมาณ							
5,000 – 10,000 บาท	3.70		0.59	0.47	0.58	0.01*	0.04
10,001 – 15,000 บาท	3.81			0.02*	0.87	0.00*	0.01*
15,001 – 20,000 บาท	3.55				0.11	0.00*	0.00*
20,001 – 25,000 บาท	3.84					0.03*	0.08
25,001 – 30,000 บาท	4.31						0.51
มากกว่า 30,000 บาท	4.18						
ด้านความมีเหตุผล							
5,000 – 10,000 บาท	4.61		0.01*	0.00*	0.00*	0.02*	0.15
10,001 – 15,000 บาท	3.75			0.08	0.33	0.80	0.09
15,001 – 20,000 บาท	3.46				0.83	0.41	0.01*
20,001 – 25,000 บาท	3.51					0.60	0.04*
25,001 – 30,000 บาท	3.69						0.17
มากกว่า 30,000 บาท	4.11						
ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี							
5,000 – 10,000 บาท	2.90		0.04*	0.12	0.01*	0.00*	0.00*
10,001 – 15,000 บาท	3.46			0.46	0.10	0.02*	0.00*
15,001 – 20,000 บาท	3.35				0.05*	0.01*	0.00*
20,001 – 25,000 บาท	3.81					0.52	0.14
25,001 – 30,000 บาท	4.00						0.45
มากกว่า 30,000 บาท	4.20						

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	\bar{X}	5,000	10,001	15,001	20,001	25,001	มากกว่า
		10,000	15,000	20,000	25,000	30,000	30,000
		บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
เงินไขควมรู้							
5,000 – 10,000 บาท	3.25		0.31	0.12	0.25	0.01*	0.03*
10,001 – 15,000 บาท	3.50			0.24	0.64	0.01*	0.04*
15,001 – 20,000 บาท	3.65				0.76	0.09	0.28
20,001 – 25,000 บาท	3.58					0.10	0.26
25,001 – 30,000 บาท	4.00						0.49
มากกว่า 30,000 บาท	3.84						
เงินไขคุณธรรม							
5,000 – 10,000 บาท	3.24		0.00*	0.03*	0.05*	0.00*	0.00*
10,001 – 15,000 บาท	3.80			0.22	0.52	0.00*	0.00*
15,001 – 20,000 บาท	3.68				0.88	0.00*	0.00*
20,001 – 25,000 บาท	3.70					0.00*	0.01*
25,001 – 30,000 บาท	4.45						0.27
ภาพรวม							
5,000 – 10,000 บาท	3.70		0.94	0.53	0.87	0.06	0.06
10,001 – 15,000 บาท	3.72			0.18	0.73	0.01*	0.00*
15,001 – 20,000 บาท	3.58				0.60	0.00*	0.00*
20,001 – 25,000 บาท	3.66					0.02	0.02*
25,001 – 30,000 บาท	4.11						0.91
มากกว่า 30,000 บาท	4.09						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านความพอประมาณ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 7 คู่ คือ รายได้ 5,000-10,000 บาทกับ 25,001-30,000 บาท, 10,001-15,000 บาทกับ 15,001-20,000 บาท, 10,001-15,000 บาทกับ 25,001-30,000 บาท, 10,001-15,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท, 15,001-20,000 บาทกับ

25,001 – 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท และ 20,001 – 25,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.00$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

ด้านความมีเหตุผล พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 6 คู่ คือ รายได้ 5,000–10,000 บาทกับ 10,001 – 15,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 15,001 – 20,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 20,001 – 25,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท, 20,001 – 25,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ 5,000 – 10,000 บาท ต่อเดือน ($\bar{X} = 4.61$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 9 คู่ คือ รายได้ 5,000–10,000 บาทกับ 10,001 – 15,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 20,001 – 25,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับมากกว่า 30,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาทกับมากกว่า 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท กับ 20,001 – 25,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท กับ 25,001 – 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ มากกว่า 30,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.20$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 4 คู่ คือ รายได้ 5,000–10,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท และ 10,001 – 15,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.00$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้ สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 11 คู่ คือ รายได้ 5,000–10,000 บาทกับ 10,001 – 15,000 บาท, 5,000–10,000 บาทกับ 15,001 – 20,000 บาท, บัณฑิต 5,000–10,000 บาทกับ 20,001 – 25,000 บาท, บัณฑิต 5,000–10,000 บาทกับ 25,001 – 30,000 บาท, บัณฑิต 5,000–10,000 บาทกับมากกว่า 30,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท กับ 25,001 – 30,000 บาท, 10,001 – 15,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท กับ 25,001 – 30,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท, 20,001 – 25,000 บาท กับ 25,001 – 30,000 บาท, 20,001 – 25,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาท

ต่อเดือน ($\bar{X} = 4.45$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 คู่ คือ รายได้ 10,001–15,000 บาทกับ 25,001–30,000 บาท, 10,001–15,000 บาทกับ มากกว่า 30,000 บาท, 15,001–20,000 บาทกับ 25,001–30,000 บาท, 10,001–15,000 บาทกับ 25,001–30,000 บาท, 10,001–15,000 บาทกับมากกว่า 30,000 บาท และ 20,001–55,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีรายได้ 25,001 – 30,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.11$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม สูงกว่ารายได้ต่อเดือนอื่นๆ

3.7 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามจำนวนหนี้สิน

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามจำนวนหนี้สิน

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P - value
1. ด้านความพอประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	6.62	6	1.10	2.66	0.02*
	ภายในกลุ่ม	87.84	212	0.41		
	รวม	94.46	218			
2. ด้านความมีเหตุผล	ระหว่างกลุ่ม	11.85	6	1.98	2.12	0.05
	ภายในกลุ่ม	201.21	216	0.93		
	รวม	213.05	222			
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	8.02	6	1.34	1.75	0.11
	ภายในกลุ่ม	161.09	211	0.76		
	รวม	169.11	217			
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	ระหว่างกลุ่ม	11.27	6	1.88	3.69	0.00*
	ภายในกลุ่ม	107.51	211	0.51		
	รวม	118.78	217			
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	10.81	6	1.80	4.87	0.00*
	ภายในกลุ่ม	78.15	211	0.37		
	รวม	88.96	217			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง	ความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	P - value
รวม	ระหว่างกลุ่ม	4.58	6	0.76	2.32	0.03*
	ภายในกลุ่ม	71.07	216	0.33		
	รวม	75.65	222			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์จำแนกตามจำนวนหนังสือ พบว่าด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงดำเนินการวิเคราะห์หาผลต่างสัมบูรณ์ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หรือการทดสอบพหุคูณ (Multiple Comparison Tests) จากการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรมและภาพรวมของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามจำนวนหนังสือ โดยวิธี LSD ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน โดยการทดสอบแบบพหุคูณ จำแนกตามจำนวนหนี้สิน โดยวิธี LSD

จำแนกตามจำนวนหนี้สิน	\bar{X}	ต่ำกว่า	10,001	50,001	100,001	500,001	มากกว่า
		10,000	50,000	100,000	500,000	1,000,000	1,000,000
		บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
ด้านความพอประมาณ							
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.54		0.435	0.173	0.008*	0.751	0.007*
10,001 – 50,000 บาท	3.66			0.447	0.0020*	0.702	0.017*
50,001 – 100,000 บาท	3.82				0.207	0.331	0.125
100,001 – 500,000 บาท	4.02					0.032*	0.569
500,001 – 1,000,000 บาท	3.62						0.022*
มากกว่า 1,000,000 บาท	4.12						
ด้านเงื่อนไขความรู้							
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.53		0.546	0.153	0.469	0.682	0.012*
10,001 – 50,000 บาท	3.64			0.299	0.082	0.914	0.019*
50,001 – 100,000 บาท	3.85				0.008*	0.348	0.223
100,001 – 500,000 บาท	3.38					0.236	0.000*
500,001 – 1,000,000 บาท	3.63						0.046*
มากกว่า 1,000,000 บาท	4.11						
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม							
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.64						
10,001 – 50,000 บาท	3.85	0.207					
15,001 – 100,000 บาท	4.09	0.019*	0.157				
100,001 – 500,000 บาท	3.77	0.432	0.482	0.033*			
500,001 – 1,000,000 บาท	3.73	0.650	0.491	0.075	0.841		
มากกว่า 1,000,000 บาท	4.38	0.000*	0.002*	0.113	0.000*	0.002*	
ภาพรวม							
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.51						
10,001 – 50,000 บาท	3.70	0.196					
50,001 – 100,000 บาท	3.93	0.020*	0.176				
100,001 – 500,000 บาท	3.69	0.249	0.782	0.090			
500,001 – 1,000,000 บาท	3.60	0.637	0.484	0.082	0.596		
มากกว่า 1,000,000 บาท	4.06	0.003*	0.031*	0.444	0.011*	0.017*	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ด้านความพอประมาณ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 6 คู่ คือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 100,001 – 500,000 บาท, ต่ำกว่า 10,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 10,001 – 50,000 บาท กับ 100,001 – 500,000 บาท, 10,001 – 50,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 100,001 – 500,000 บาท กับ 500,001 – 1,000,000 บาท และ 500,001 – 1,000,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.12$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ สูงกว่าจำนวนหนี้สินอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขความรู้พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 คู่ คือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 10,001 – 50,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 500,001 – 1,000,000 บาท กับ 100,001 – 500,000 บาท, 100,001 – 500,000 บาท กับ มากกว่า 1,000,000 บาท และ 500,001 – 1,000,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.11$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขความรู้ สูงกว่าจำนวนหนี้สินอื่นๆ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 6 คู่ คือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 15,001 – 100,000 บาท, ต่ำกว่า 10,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 10,001 – 50,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 15,001 – 100,000 บาท กับ 100,001 – 500,000 บาท, 100,001 – 500,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท และ 500,001 – 1,000,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.38$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ด้านเงื่อนไขคุณธรรม สูงกว่าจำนวนหนี้สินอื่นๆ

ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 คู่ คือ รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กับ 15,001 – 100,000 บาท, ต่ำกว่า 10,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 10,001 – 50,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท, 100,001 – 500,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท และ 500,001 – 1,000,000 บาท กับมากกว่า 1,000,000 บาท โดยเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ที่มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 1,000,000 บาทต่อเดือน ($\bar{X} = 4.06$) มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม สูงกว่าจำนวนหนี้สินอื่นๆ

3.8 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน 3 ด้าน 2 เงื่อนไข ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามความคาดหวัง ชำระหนี้สินหมดสิ้น โดยใช้สถิติการทดสอบที (t-test)

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามความคาดหวังชำระหนี้สินหมดสิ้น

การประยุกต์ใช้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ความ แปรปรวน	\bar{X}	S.D.	t	p - value
1. ด้านความพอประมาณ	หมด	3.88	0.64	2.16	0.66
	ไม่หมด	3.43	0.65		
2. ด้านความมีเหตุผล	หมด	3.67	0.69	1.67	0.43
	ไม่หมด	3.30	0.48		
3. ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี	หมด	3.61	0.91	3.26	0.00*
	ไม่หมด	2.67	0.35		
4. เงื่อนไขความรู้	หมด	3.66	0.72	1.11	0.64
	ไม่หมด	3.40	0.84		
5. เงื่อนไขคุณธรรม	หมด	3.92	0.59	1.89	0.41
	ไม่หมด	3.55	0.72		
รวม	ชาย	3.78	0.56	2.13	0.22
	หญิง	3.44	0.42		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามความคาดหวังชำระหนี้สินหมดสิ้น พบว่า ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กล่าวคือ ความคาดหมายชำระหนี้สินหมดสิ้นมีอิทธิพลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย ความคาดหมายชำระหนี้สินหมดสิ้น ($\bar{X} = 3.61$) มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดีน้อยกว่า ความคาดหมายชำระหนี้สินไม่หมดสิ้น ($\bar{X} = 2.67$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ระหว่างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

ความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน	Sig.
X ₁	- 0.09	0.08
X ₂	0.15	0.01
X ₃	0.16	0.01*
X ₄	0.21	0.01*
X ₅	0.11	0.05
X ₆	0.05	0.23
X ₇	0.07	0.15
X ₈	0.07	0.17
X ₉	0.18	0.00*
X ₁₀	0.17	0.01*
X _{รวม}	0.27	0.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4.24 พบว่า ความรู้ที่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ ความรู้ในข้อถาม “การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ รู้เท่าทัน

ความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และสามารถรับมือความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี” มีความสัมพันธ์ 0.21 รองลงมาคือ ความรู้ในข้อถาม “หลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ประเทศก้าวไม่ทันยุคโลกาภิวัตน์” มีความสัมพันธ์ 0.18 และความรู้ในข้อถาม “เศรษฐกิจพอเพียงไม่ปฏิเสธเงิน แต่ใช้เงินทำงานไม่ใช่เป็นนาย” มีความสัมพันธ์ 0.17 ตามลำดับ ส่วนระดับความรู้โดยรวม มีความสัมพันธ์ 0.27 ซึ่งทุกค่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเป็นสหสัมพันธ์เชิงบวก (Positive Correlations) กล่าวคือ ความสัมพันธ์ของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์ที่แปรผันตามกัน

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สรุปการวิจัย
 - 1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 1.2 วิธีดำเนินการวิจัย
 - 1.3 ผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ
 - 3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ คือ

- 1.1.1 เพื่อศึกษาระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
- 1.1.2 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
- 1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 1.1.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อายุการปฏิบัติราชการ/การปฏิบัติงาน รายได้รวมต่อเดือนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และพิสัยสัมมติฐานของการวิจัย จึงได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ จำนวน 228 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัย โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division) สถิติทดสอบที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance: ANOVA) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 83.9 อายุระหว่าง 31-30 ปี ร้อยละ 37.3 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 65.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 71.3 มีอายุราชการ/อายุการทำงานน้อยกว่า 6 ปี ร้อยละ 47.8 มีรายได้รวมต่อเดือน 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 46.9 มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 73.7 มีจำนวนหนี้สิน 100,001-500,000 บาท ร้อยละ 23.2 แหล่งกู้ยืมเงินบัตรเครดิต/ลิชชิ่ง/เงินด่วน ร้อยละ 32.1 กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าเป็นอนาคตหนี้สินจะหมด ร้อยละ 70.1

1.3.2 การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 96.4 ระดับปานกลาง ร้อยละ 3.1 และระดับน้อย ร้อยละ 0.4

1.3.3 การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 3.72 เมื่อพิจารณาตามรายด้านแล้ว ด้านเงื่อนไขคุณธรรมมากกว่าด้านอื่น คิดเป็นร้อยละ 3.84 ด้านความพอประมาณ คิดเป็นร้อยละ 3.83 ด้านความมีเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 3.75 ด้านเงื่อนไขความรู้ คิดเป็นร้อยละ 3.60 และด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี คิดเป็นร้อยละ 3.56

1.3.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

1) การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามเพศ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน

8) การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน จำแนกตามความคาดหวังการชาระหนี้สินหมดสิ้น พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ในภาพรวม ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

1.3.5 การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์กับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มตัวอย่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ สามารถนำผลวิจัยมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ พบว่า ความรู้ด้านเงื่อนไขคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยของระดับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 รองลงมาคือ ความรู้ด้านความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ความรู้ด้านความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ความรู้ด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ความรู้ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษราฐทอง (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน : กรณีศึกษาประชาชนในเขตตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่าความรู้และความเข้าใจแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงที่สุดคือ ความรู้และความเข้าใจด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 รองลงมาคือ ความรู้และความเข้าใจด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ความรู้และความเข้าใจด้านหลักความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ความรู้และความเข้าใจด้านหลักความมีเหตุผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และความรู้และความเข้าใจด้านเงื่อนไขความรู้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม (2550) ได้ศึกษาเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 เมื่อพิจารณาตามรายด้านแล้วค่าเฉลี่ยของด้านเงื่อนไขคุณธรรมสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 ด้านหลักความพอประมาณ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 และด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.56 สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรธน มลมีศรีเอี่ยม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสลิณ สุวรรณวงศ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องความรู้ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก

2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ จำแนกตามเพศ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี และเงื่อนไขคุณธรรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามอายุ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ เงื่อนไขความรู้ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านความมีเหตุผล ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามอายุราชการ/อายุการทำงาน พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า

มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามจำนวนหนังสือ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จำแนกตามความคาดหวังการชำระหนี้สิน พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล เงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนด้านการมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของนาพรพรรณ วงศ์มณี (2553) ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน: กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ระดับการนำแนวปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดี แตกต่างกันไปตามระดับความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตต์ มั่งมีสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: ศึกษากรณีนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ ประเภทวิชาที่ศึกษา ระดับชั้นที่กำลังศึกษา อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และปัจจัยแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน รายได้ต่อเดือนของบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่างกัน การได้เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากห้องเรียน แหล่งของสื่อสารมวลชน จำนวนครั้งที่ได้รับต่อเดือน และครอบครัวมีส่วนให้ข้อมูลข่าวสารมีความคิดเห็นต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่แตกต่างกัน

2.4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันกับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษรา จูทอง (2554) ได้ศึกษาเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน: กรณีศึกษาประชาชนในเขต ตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันกับระดับความรู้และความเข้าใจแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจด้านหลักความพอประมาณ ด้านหลักความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ของประชาชนในเขต ตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของผกาพันธ์ อินจําปา (2553) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวบุคลากรโรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง โดย อายุ ทักษะคิดต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา กองฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตจตุจักรและเขตบางเสน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับความรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีปัจจัยส่วนบุคคลหลายด้านที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมผู้บริโภคต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 กรมประชาสัมพันธ์ควรจัดกิจกรรมอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมผ่านกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อสานต่อนโยบายการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ให้เกิดความต่อเนื่องไปตลอด

3.1.2 กรมประชาสัมพันธ์ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ที่มี เช่น วิทยุ โทรทัศน์ การนิเทศกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน มาเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ได้ทราบ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและนิสัยการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.3 ประกาศเกียรติคุณบุคคลผู้ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันให้เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ทุกกอง/แผนกให้ได้ทราบผลดีของการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อมุ่งพัฒนาแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของตนเอง ด้วยการดำรงตนแบบพอเพียงอย่างจริงจังตามแบบอย่างผู้ประสบความสำเร็จแล้ว

3.1.4 ควรจัดให้มีการอบรมการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างมีเหตุมีผล เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันให้แก่เจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในการใช้สื่อเทคโนโลยี

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 ด้านและ 2 เงื่อนไข ได้แก่

- 1) ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล
- 2) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม โดยศึกษา

เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในกรมหรือกระทรวงต่างๆมาเปรียบเทียบกันแล้วดำเนินการพัฒนาต่อไป

3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชีวิตประจำวัน เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว, ทัศนคติ, ค่านิยม, ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น ปัจจัยด้านการได้รับความรู้ ได้แก่ แหล่งความรู้ ระยะเวลาที่ได้รับความรู้ ความถี่ในการได้รับความรู้ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2541). *เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง : แนวความคิดและยุทธศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2558, 12 กันยายน 2558). *ข้อมูลพื้นฐานกรมประชาสัมพันธ์*. สืบค้นจาก http://www.prd.go.th/main.php?filename=about_us
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (พ.ศ.2550-2554)*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และกิจการพิเศษ สำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ
- กาญจนา พูลแก้ว. (2544). *พฤติกรรมก้าวหน้และความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กิตติ สมสนั่น. (2548). *ตัวแบบพยากรณ์ภาวะหนี้สินของกำลังพลนายทหารชั้นประทวน: กรณีศึกษากองพันทหารสื่อสารที่ 101 กรมทหารสื่อสารที่ 1 ค่ายกำแพงเพชร อัครโยธิน (กรณีศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- เกษรา จูทอง. (2554). *การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน: กรณีศึกษาประชาชนในตำบลวังตะกู อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร?* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.
- _____. (2550). *การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจพอเพียง.

- โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย UNDP. (2550). รายงานการพัฒนาคมนของประเทศไทย ปี 2550 เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคมน. กรุงเทพมหานคร: โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย.
- จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2553). พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการเพิ่มความสุขในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- ณัฐพงษ์ ทองภักดี. (2550). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นมาและความหมาย: การสัมมนาวิชาการประจำปี 2550 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณัฐวุฒิ บำรุงแจ่ม. (2550). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (RESEARCH EXERCISE IN CURRENT ECONOMIC ISSUES). คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทรงวิทย์ วงศ์พระถาง. (2547). มูลเหตุที่มีอิทธิพลต่อการกู้ยืมเงินของข้าราชการทหารชั้นประทวน ศึกษากรณี: หน่วยทหารระดับกองพันในพื้นที่ ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นภาพรณ วงศ์มณี. (2553). การนำแนวทางปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษาชุมชนทรายทอง ตำบลเจริญเมือง อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย” (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- . (2554). การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน : กรณีศึกษาประชาชนในตำบลวังตะกั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- นุกูล ตรีเจริญ. (2548). การศึกษาภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองบัญชาการกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน (ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- บุญส่ง นิลแก้ว และคณะ. (2541). เอกสารวิชาการภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา เชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บุญเสริม บุญเจริญผล. (2543, มกราคม-มิถุนายน). แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. *วารสารวิชาการ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก*, 3-4.
- ปวีณา กองฤทธิ. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตจตุจักรและเขตบางเขน* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพมหานคร.
- ประเวศ วะสี. (2542). *เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวประชาสังคมแนวพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- ปียากรณ์ สุวรรณพันธ์. (2550). *ภาวะหนี้สินของบุคลากร คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: สาขาสถิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียากรณ์ ทองระอา. (2553). *ปัจจัยที่ก่อให้เกิดหนี้หรือไม่มีหนี้ของข้าราชการทหารใน อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี* เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรียานุช พิบูลสรารุช. (2549). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา* (เอกสารประกอบการบรรยายโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์
- ผกาพันธ์ อินจำปา. (2553). *การปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของครอบครัวบุคลากรโรงพยาบาลเอกชนกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.
- พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9. (18 กรกฎาคม 2517). พระบรมราโชวาท: พิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. สืบค้นจาก <http://www.sa.ku.ac.th/king-spku/2517-1.htm>
- พิชชากร แจ่มศรี. (2550). *ภาวะหนี้สินและแนวทางการบริหารหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนนทบุรีจำกัด*. (ปัญหาพิเศษ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ธัชชัย ทิพย์อุทัย. (2554). *การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ว.วชิรเมธี. (2550). ความสับสนเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง. *เนชั่นสุดสัปดาห์*. 15(763),12-15.

- วิรัช นิภาวรรณ. (2550, เมษายน). การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน. *รัฐสภาสาร*, 21 – 60.
- วิรัช นิภาวรรณ. (2550). *การบริหารจัดการตามแนวคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร: โพรเฟซ.
- วิวรรณ มลมีศรเอี่ยม. (2553). *พฤติกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนตำบลลุงเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- วีรณัฐ ปิณฑวนิช. (2544, พฤษภาคม). วิฤทธิหนี้สินปัญหาท้าทาย: ครูในยุคปฏิรูป. *สารปฏิรูปการศึกษา*, 44, 22-25.
- สมจิตต์ มั่งมีสิทธิ์. (2550). *ความคิดเห็นของนักศึกษาอาชีวศึกษาต่อการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ และการนำไปปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษานักศึกษาอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี*. (รายงานการวิจัยของวิทยาลัยเทคนิคโพธาราม). ราชบุรี.
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2549). *การเดินทางรอยพระยุคลบาท เศรษฐกิจพอเพียงช่วยแก้ปัญหาความยากจนและการทุจริต*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ชรรรมสาร.
- สลิน สุวรรณวงศ์. (2552). *ความรู้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สามารถ เตชะวงศ์. (2545). *ค่านิยมและพฤติกรรมในการดำรงชีวิตของข้าราชการครูที่มีหนี้สิน* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สิริรัตน์ พิษิตพร. (2546). *ความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตรทฤษฎีใหม่* ของเกษตรกรจังหวัดลำพูน (วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สุธรรม รัตนโชติ. (2551). *การวิจัยเชิงพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ท็อป.
- สุธิดา ชีโนดม. (2545). *การศึกษาโครงการณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติด : ศึกษาเฉพาะสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.

- สุลักษณ์ เสี่ยมลักษณ์. (2544). *ภาวะการณ์มีหนี้สินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะหนี้สินของข้าราชการตำรวจน้ำ*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2546). *วรรณกรรมปริทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มพัฒนากรอบแนวคิดทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หน้า 34-36.
- สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน. (2549). *คู่มือการสร้างวิถีพอเพียงตามแนวพระราชดำริฯ* กรุงเทพมหานคร: กรมการพัฒนาชุมชน สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพชุมชน.
- ศิริเชษฐ์ สังฆะมาน. (2553). *โครงการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของข้าราชการพลเรือนสามัญ(The Study of Level of Quality of Life among Civil Service Officers)* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- อนันต์ บุญมหาชนากร. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นหนี้ค้างชำระสำหรับสินเชื่อกรุงไทยธนวิญ* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

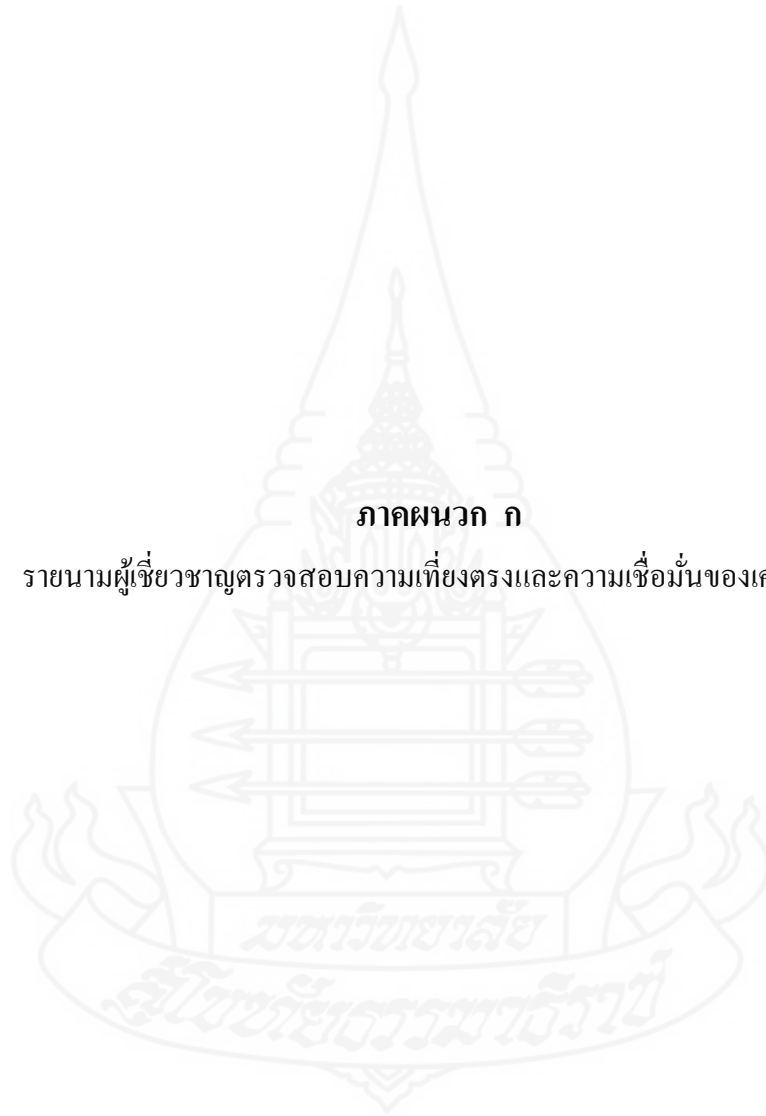
ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

ภาคผนวก ก

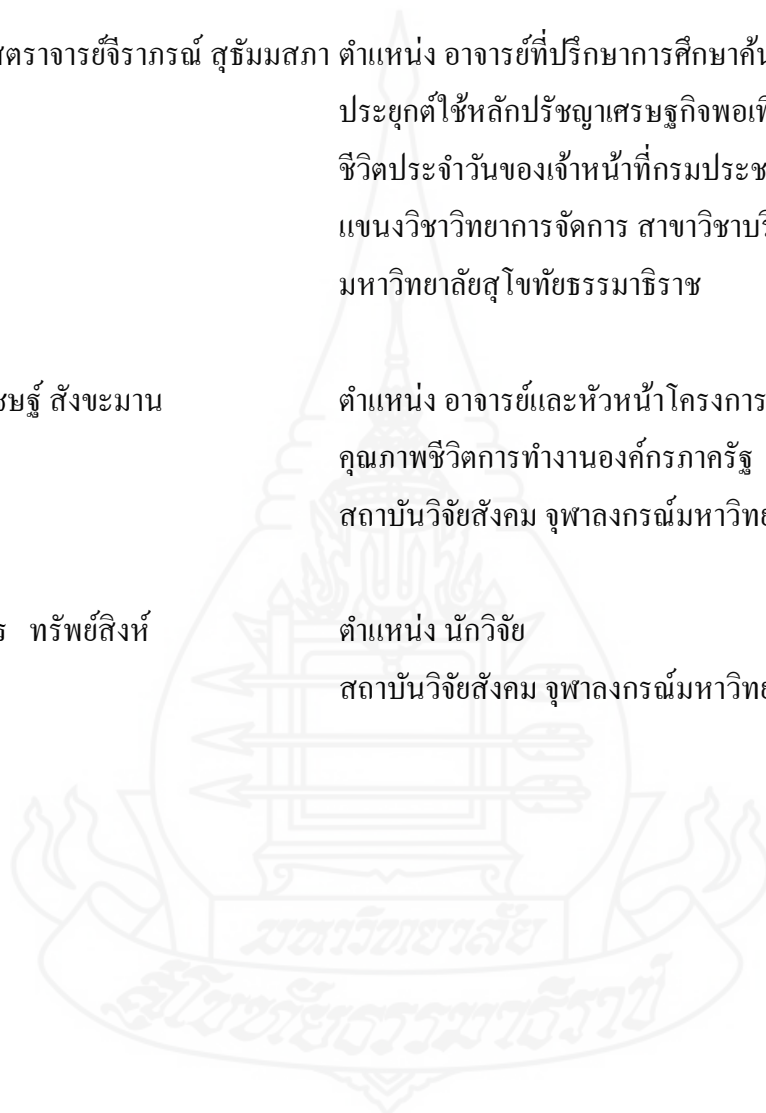
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

1. รองศาสตราจารย์จักรภรณ์ สุธรรมสภา ตำแหน่ง อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์
แขนงวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ดร.ศิริเชษฐ์ สังขะมาน ตำแหน่ง อาจารย์และหัวหน้าโครงการแผนงานสร้างเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานองค์กรภาครัฐ
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. นายบวร ทรัพย์สิงห์ ตำแหน่ง นักวิจัย
สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ชุดคำถามที่.....

แบบสอบถาม

การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์

คำชี้แจง ข้อมูลในการศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวันของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ในครั้งนี้ จะถูกนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้นจึงขอความกรุณาให้ทุกท่านช่วยกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงด้วย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน จำนวน 7 หน้า ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับระดับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตประจำวัน

*** คำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำข้อมูลที่พึงเปิดเผยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น ***

ว่าที่ร้อยเอก ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ

นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.)

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ต้องการ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 20 ปี อายุ 21-30 ปี
 อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี
 อายุ 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- โสด สมรส แยกกันอยู่/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

- ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนปลาย
 ปวช. / ปวส. / อนุปริญญา ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

5. อายุราชการ/อายุการทำงาน

- น้อยกว่า 6 ปี 6-10 ปี
 11-15 ปี มากกว่า 15 ปี

6. รายได้ต่อเดือน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 - 10,000 บาท
 10,001 - 15,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท
 20,001 - 25,000 บาท 25,001 - 30,000 บาท
 มากกว่า 30,000 บาท

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการกู้ยืมเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านมีภาระหนี้สินหรือไม่

- มี (ให้ตอบคำถามข้อ 2-5) ไม่มี

2. จำนวนหนี้สินของท่าน

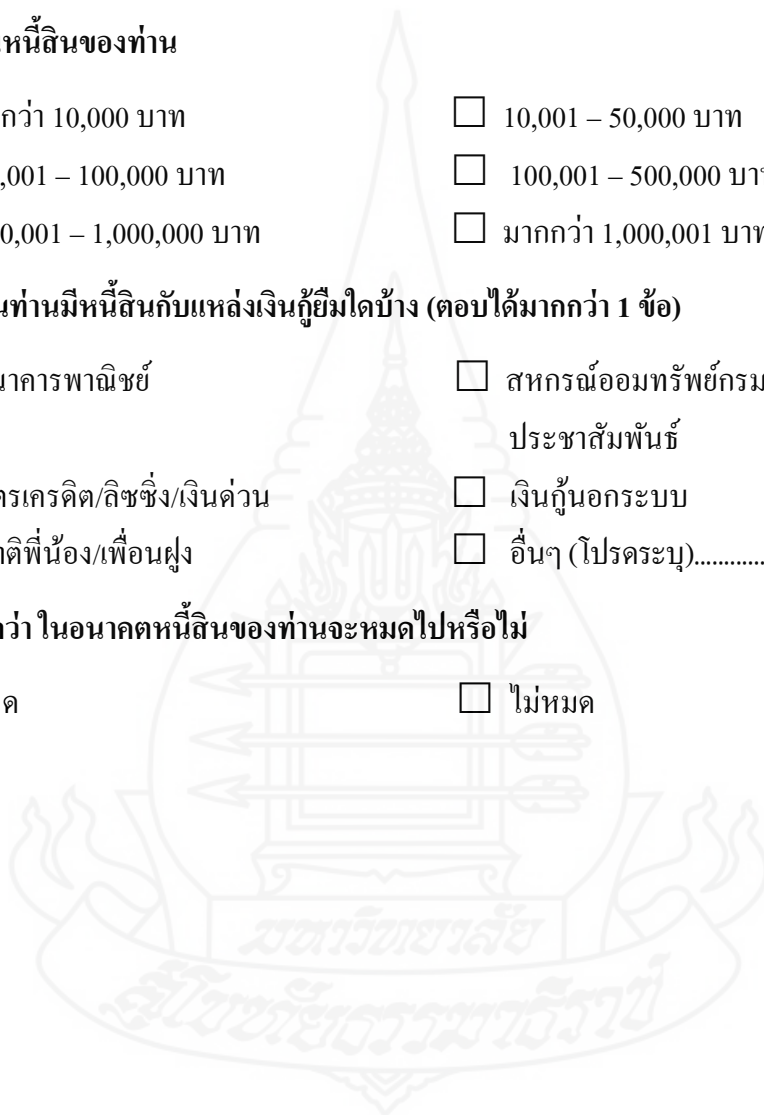
- ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001 – 50,000 บาท
 50,001 – 100,000 บาท 100,001 – 500,000 บาท
 500,001 – 1,000,000 บาท มากกว่า 1,000,001 บาท

3. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินกับแหล่งเงินกู้ยืมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ธนาคารพาณิชย์ สหกรณ์ออมทรัพย์กรม
 ประชาสัมพันธ์
 บัตรเครดิต/สินเชื่อ/เงินด่วน เงินกู้นอกระบบ
ญาติพี่น้อง/เพื่อนฝูง อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านคิดว่า ในอนาคตหนี้สินของท่านจะหมดไปหรือไม่

- หมด ไม่หมด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับระดับความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับระดับความรู้และความเข้าใจของท่าน

ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1. องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียงคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว บนเงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม		
2. ความพอประมาณ คือ รู้จักศักยภาพแท้จริงของตนเอง มีความเป็นอยู่อย่างพอเหมาะพอดี ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ขัดสน		
3. ความมีเหตุผล คือ เน้นความจำเป็น ไม่ใช่ความอยาก มีความถี่ถ้วนรอบคอบ		
4. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และสามารถรับมือความเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี		
5. เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเศรษฐกิจที่ใช้เหตุผลเพื่อนำไปสู่การกระทำที่ดี		
6. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และรัฐ		
7. เศรษฐกิจพอเพียง ใช้ไม่ได้สำหรับคนในสังคมเมือง		
8. เศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับจริยธรรมในทุกๆ ขั้นตอน		
9. หลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ประเทศก้าวไม่ทันยุคโลกาภิวัตน์		
10. เศรษฐกิจพอเพียงไม่ปฏิเสธเงิน แต่ใช้เงินทำงาน ไม่ใช่เป็นนาย		

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ต้องการ และตรงกับการปฏิบัติของท่านเพียงข้อละ
1 คำตอบ

ข้อคำถาม	ระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความพอประมาณ					
1. ท่านซื้อข้าวของเครื่องใช้ ใน ราคาที่เหมาะสมกับฐานะและ รายได้ของตน					
2. ท่านพยายามใช้ทรัพยากรทุก สิ่งที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิด ประโยชน์สูงสุด					
3. ท่านซ่อมแซมหรือดัดแปลง เครื่องมือเครื่องใช้ที่ชำรุดให้ กลับมาใช้งานใหม่ได้					
4. การดำเนินชีวิตของท่าน เน้น ความเรียบง่ายตามฐานะ ไม่ ใช้จ่ายเกินตัว					
ด้านความมีเหตุผล					
5. ท่านคิดถึงเหตุและผลทุกครั้ง เมื่อต้องใช้จ่ายเงิน ทั้งในด้าน การใช้จ่าย					
6. ท่านไม่มีหนี้สินที่เกินวิสัย ความสามารถที่จ่ายชำระคืนได้					
7. ท่านมักหาทางตัดทอนการใช้ จ่ายเงินในสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น การเที่ยวเตร่ หากความบันเทิง การซื้อสินค้าฟุ่มเฟือย ฯลฯ					

ข้อความ	ระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ท่านมีการวางแผนใช้จ่ายเงินที่ท่านได้รับอย่างรอบคอบเสมอ					
ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี					
9. ท่านใช้สติปัญญาและเหตุผลไตร่ตรองหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามความสามารถ					
10. ท่านทำประกันชีวิต หรือเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ ให้มีทุนคุ้มครองเพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว หากเกิดเหตุฉุกเฉิน					
11. ท่านออมเงินเพื่อเป็นทุนสำรองและเป็นหลักประกันในอนาคต					
ด้านเงื่อนไขความรู้					
12. ท่านสนใจ ดู ฟัง ติดตามข่าวสารสาระประโยชน์ทุกด้านจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ					
13. ท่านสนใจศึกษาติดตามและนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารจัดการตนเองและการปฏิบัติหน้าที่					

ข้อคำถาม	ระดับการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม					
14. ท่านพยายามปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างด้านความพอเพียงในครอบครัวและสังคม					
15. ท่านมักสละกำลังกายและกำลังทรัพย์ร่วมบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมตามโอกาสอันสมควร					
16. ท่านมุ่งมั่น อดทนและมีความตั้งใจปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงานให้สำเร็จ ด้วยความเพียรพยายามอยู่เสมอ					
17. ท่านดำเนินชีวิตและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือ					
18. หากมีหนี้สิน ท่านจะประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อชำระหนี้สินตามกำหนดเวลา และใช้แก้ไขปัญหาหนี้สินอีกด้วย					

**** ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ****

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	ว่าที่ร้อยเอก ขวัญชัย หิรัญอุดมเกียรติ
วันเกิด	12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522
สถานที่เกิด	เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ร.บ.บ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2546
สถานที่ทำงาน	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ

